

Helsinki

Talouden ja toiminnan seuranta- raportti

2 | 2018

Julkaisija	Helsingin kaupunginkanslia
Nimike	Helsingin kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 2/2018
Sarja	Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2018:25
	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1/2018
	ISBN 978-952-331-480-1 (painettu julkaisu)
	ISBN 978-952-331-481-8 (verkkojulkaisu)
	ISSN-L 2242-4504
	ISSN 2242-4504 (painettu julkaisu)
	ISSN 2323-8135 (verkkojulkaisu)
Toimittaja	Mari Rajantie
Taitto	Maya Sorja
Jakelu	Mari Rajantie, puh. (09) 310 73043, mari.rajantie@hel.fi

Sisällys

Yhteenveto ja tulos- ja rahoituslaskelma	5	Kasvatus ja koulutus	37
Väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-kesäkuussa 2018	8	Kaupunkiympäristö	
Työllisyys vuoden 2018 kesäkuussa	9	Kaupunkiympäristö	45
Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö	11	Pelastuslaitos	46
Rakentaminen Helsingissä vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä	13	Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos	46
Verotulot	17	Kulttuuri ja vapaa-aika	
Maksuvalmius	21	Kulttuuri ja vapaa-aika	57
Antolainat	22	Sosiaali ja terveys	
Ottolainat	23	Sosiaali- ja terveystoimiala	65
Keskushallinto		Investoinnit	
Keskushallinto	27	Investoinnit	71
Palvelukeskusliikelaitos	28		
Työterveysliikelaitos	29	Liite	
Taloushallintopalveluliikelaitos	30	Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mittarit ja indikaattorit Q2 / 2018	75
Rakentamispalveluliikelaitos	31	Kaupunkistrategian kaupunkitason mittarit	76
Kasvatus ja koulutus			

Yhteenvedo ja tulos- ja rahoituslaskelma

Vuoden 2018 talousarvion toisen toteutumisennusteen mukaan kaupungin talous kokonaisuutena toteutuu selvästi talousarviossa ennakoitua parempana. Verotuloja ennakoidaan kertyvän 110 milj. euroa talousarviota enemmän. Vuoteen 2017 nähden verotuloja ennakoidaan kertyvän 62 milj. euroa enemmän.

Tilikauden tulos on ennusteessa 118 milj. euroa talousarviota parempi. Edelliseen ennusteeseen verraten muutoksena on Korkeasaaren säätioittamisestä aiheutuva satunnainen kulu 18 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate on ennusteessa 678 milj. euroa kun se talousarviossa on 546 milj. euroa. Toimintakate ennakoidaan toteutuvan 10 milj. euroa talousarviota heikompana. Toimintatuloja ennakoidaan kertyvän ähes talousarvion mukaisesti. Toimintamenot ylittyvät yhteensä 8 miljoonaa euroa.

Toimeentulotukimenojen ennustetaan alittuvan yhteensä noin 3,5 milj. euroa ja HUS-maksuosuuden ylittyvän 17,5 milj. euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan menot ylittyvät 7,2 milj.euroa. Menoylitys johtuu osaksi kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa.

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitoksia) ovat 572 milj. euroa. Talousarviovuodelle

edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen yhteensä 123 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 695 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 604 milj. euroa eli 87 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 546 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 182 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 142 milj. euroa eli 78 %. Kaupungin investointimenoihin on yhteensä käytettävissä 877 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 746 milj. euroa eli 85 %.

Kiinteän omaisuuden myyntiarvio on 130 milj. euroa, joka on 30 milj. euroa talousarviota suurempi. Myynneistä saatava myyntihinnan ja tasearvon erotus noin 123 milj. euroa kirjataan tuloiksi käyttötalouden talousarviokohtaan Kaupunkirakenne. Investointiosaan kirjataan myyntien tasearvo eli noin 7 milj. euroa.

Rakennusten ja osakkeiden myyntiarvioksi on talousarvioon kirjattu 20 milj. euroa. Ennuste tälle vuodelle on 10 milj. euroa. Merkittävimpiä kohteita on Kansakoulukatu 3:n virastokiinteistö.

Talousarviota paremman verotulokehityksen vuoksi talousarviolainoja ei nosteta tänä vuonna, joten lainakanta alenee 106 milj. euroa.

Aloitettujen rakennusten määrä on Helsingissä ennätyksellisen korkea.

Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskelma (1 000. €)

	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Ylitysoikeus 2018	Edellinen ennuste 2018	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma							
Toimintatulot							
Myyntitulot	419	361	355	-6		356	-1
Maksutulot	234	207	221	14		221	0
Tuet ja avustukset	49	48	46	-3		44	2
Vuokratulot	529	389	375	-14		380	-5
Muut toimintatulot	211	151	157	6		145	13
Toimintatulot yhteensä	1 442	1 156	1 154	-3		1 145	8
Valmistus omaan käyttöön	135	119	119	0		119	-0
Yhteensä	1 577	1 275	1 273	-2		1 265	8
Toimintamenot							0
Palkat	-1 353	-1 409	-1 385	24		-1 413	28
Henkilösivumeno	-400	-411	-401	9		-411	9
Palvelujen ostot	-1 744	-1 739	-1 779	-39	-17	-1 748	-31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194	-196	-204	-8		-192	-12
Avustukset	-312	-328	-324	3		-331	7
Vuokrat	-434	-229	-227	2		-227	-0
Muut menot	-22	-19	-17	1		-19	1
Toimintamenot	-4 460	-4 330	-4 338	-8	-17	-4 340	1
Toimintakate	-2 882	-3 056	-3 066	-10	-17	-3 075	9
Verotulot	3 381	3 333	3 443	110		3 443	0
Valtionosuudet	220	175	196	21		196	0
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	3 601	3 508	3 639	131		3 639	0
Rahoitustulot ja -menot							0
Korkotulot	80	80	78	-2		78	0
Muut rahoitustulot	38	45	52	7		52	0
Korkomenot	-18	-29	-23	6		-23	0
Muut rahoitusmenot	-1	-2	-2	-0		-2	0
Yhteensä	99	94	105	11		105	0
Vuosikate	818	546	678	132	-17	669	9
Poistot	-355	-358	-353	5		-356	3
Satunnaiset erät			-19	-19			-19
Tilikauden tulos	463	188	306	118	-17	313	-7
Poistoeron muutos	4	3	3			3	0
Varausten muutos	-4	-3	-4	-1		-4	0
Rahastojen muutos	-2	8	15	7		16	-2
Yhteensä	-2	8	14	6		15	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	470	196	320	124	-17	328	-9

Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskelma (1 000. €)

	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Ylitysoikeus 2018	Edellinen ennuste 2018	Ennusteen muutos
Rahoituslaskelma							
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	838	547	678	-132	-17	669	9
Satunnaiset erät			-19	19			-19
Tulorahoituksen korjauserät	-174	-109	-117	8		-105	-12
Toiminnan rahavirta	664	438	542	-105	-17	564	-22
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-621	-754	-746	-7	-123	-742	-4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10	19	18	0		17	1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	193	124	137	-13		102	35
Investoinnin rahavirta	-419	-611	-591	-20	-123	-623	32
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	245	-173	-49	-125	-140	-59	10
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset	57	-35	-97	62	-20	-97	-0
Antolainasaamisten lisäykset	-12	-105	-157	52	-20	-157	
Antolainasaamisten vähennykset	69	70	60	10		60	-0
Lainakannan muutokset	-165	15	-106	149		15	-149
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		135		135		135	-135
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-165	-120	-106	14		-120	-14
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset	60	29	26	3		26	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-48	10	-177	187	-20	-56	-149
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	197	-163	-226	63	-160	-116	-100

Väestönmuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-kesäkuussa 2018

Vuodenvaihteessa 2017/2018 Helsingissä asui vakituksasti 643 272 asukasta. Kesäkuun loppuun mennessä on asukasmäärä ennakkotietojen mukaan lisääntynyt 4 300 henkeä. Edellisvuonna samaan aikaan kirjattiin lisäystä 5 406 henkeä.

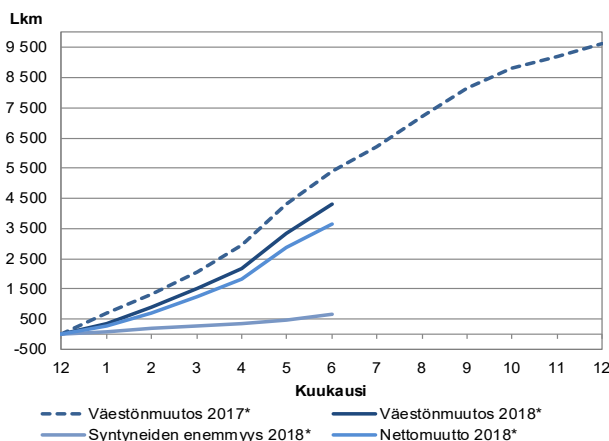
Syntyneitä oli 13 enemmän ja kuolleita 33 edellisvuotta vähemmän. Syntyneiden enemmitys oli 46 henkeä suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuosi sitten.

Helsinkiin muutti 679 henkeä vähemmän tammi-kesäkuussa 2018 kuin edellisvuonna samaan aikaan ja Helsingistä muutti pois 473 henkeä enemmän.

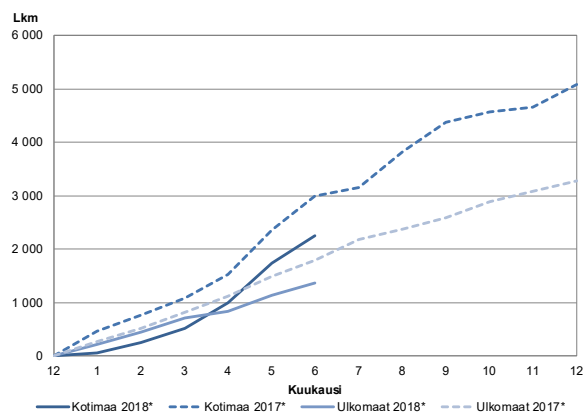
Tulomuutto kotimaasta vähentyi ja lähtömuutto muualle Suomeen oli lähes saman suuruista edelliseen vuoteen verrattuna. Tammi-kesäkuussa kirjattiin kotimaista muuttovoittoa 2 257 henkeä, mikä on 743 henkeä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tulomuuttoja ulkomailta oli lähes saman verran ja lähtömuuttoja ulkomaille oli enemmän viime vuoteen verrattuna. Ulkomailta saatu muuttovoitto, 1 374 henkeä, oli 409 henkeä pienempi kuin tammi-kesäkuussa 2017.

Kokonaisuudessaan Helsingin muuttovoitto oli nyt 3 631 henkeä, kun tammi-kesäkuussa 2017 se oli 4 783 henkeä.

Ennakkotiedot vuosien 2017 ja 2018 väestönmuutosten kertymästä

Ennakkotiedot vuosien 2017 ja 2018 nettomuuton kertymästä

Työllisyys vuoden 2018 kesäkuussa

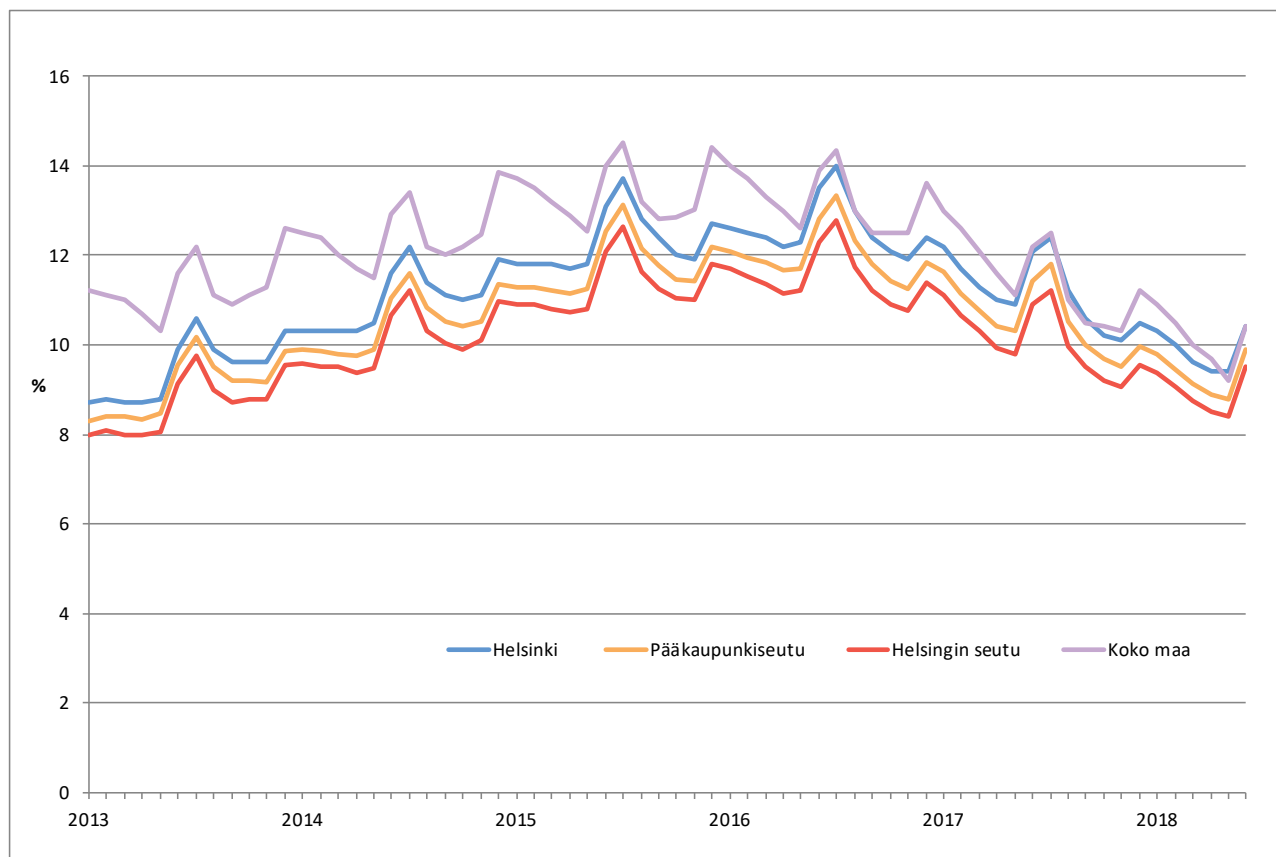
Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan Helsingin työttömyysaste oli kesäkuun 2018 lopussa 10,4 %. Pääkaupunkiseudulla työttömyysaste oli 9,9 %, Helsingin seudulla 9,5 % ja koko maassa 10,4 %. Työttömien työnhakijoiden määrä on pienentynyt Helsingissä tasaisesti vuoden 2016 lopusta ja kesäkuussa 2018 työttömiä oli 13 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maan tasolla työttömien määrä oli 15 % pienempi kuin vuosi sitten.

Työttömyys aleni Helsingissä kaikissa ikäryhmissä. Eniten laskua on ollut nuorilla; alle 25-vuotiaiden työttömien määrä laski 17 % vuoden takaisesta. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä väheni 11 %. Työttömien ulkomaan kansalaisten määrä pieneni 15 %.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi laskuun vuoden 2017 alkupuolella. Yli vuoden yhtäjaksoisesti

työttömänä olleiden määrä on vähentynyt muuta työttömyyttä selvästi voimakkaammin, eikä vauhti ole hidastunut. Vuoden 2018 kesäkuussa pitkäaikaistyöttömiä oli Helsingissä 11 314, mikä oli 29 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista Helsingin työttömistä on 31,9 %. Myönteisestä työllisyyskehityksestä huolimatta hyvin pitkään työttömänä olleiden määrä kasvoi edelleen vuoden takaisesta.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli Helsingissä kesäkuun lopussa lähes 7 400. Määrä oli 36 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Työpaikkoja oli avoinna runsaasti etenkin rakennusallalla, kuljetustoissa sekä myynti- ja palvelualalla.

Helsingin työttömät ja avoimet työpaikat vuosina 2007–2018 (TEM, työnvälitystilasto)

Vuosi Kuukausi	työttömyysaste, %	työttömiä yhteensä	pitkäaikais- työttömät	alle 25-vuotiaat	avoimet työpaikat
2007	6,8	20 632	5 427	1 307	7 239
2008	6,0	18 090	3 800	1 221	6 005
2009	7,6	23 575	3 392	2 245	3 775
2010	8,0	25 074	5 014	2 155	4 109
2011	7,5	23 664	5 273	2 117	5 471
2012	7,8	24 699	5 678	2 288	5 606
2013	9,4	30 125	7 107	2 923	5 497
2014	11,0	35 641	10 670	3 525	5 704
2015	12,3	40 439	15 058	3 888	6 235
2016	12,6	41 948	18 058	3 796	6 749
2017					
I	12,2	40 584	17 876	3 456	7 215
II	11,7	39 428	17 279	3 159	7 567
III	11,3	38 200	16 408	3 030	7 325
IV	11,0	37 133	15 992	2 856	6 858
V	10,9	36 841	15 800	2 793	6 246
VI	12,1	40 662	15 925	3 781	5 410
VII	12,4	41 712	15 915	3 847	6 212
VIII	11,2	37 738	15 518	2 973	6 765
IX	10,6	35 854	14 830	2 581	8 196
X	10,2	34 490	13 731	2 523	7 121
XI	10,1	33 986	12 997	2 529	6 668
XII	10,5	35 473	12 640	2 831	6 128
keskiarvo	11,2	37 675	12 799	3 030	6 809
2018					
I	10,3	34 825	12 382	2 741	9 962
II	10,0	33 974	12 066	2 654	10 559
III	9,6	32 669	11 700	2 531	10 084
IV	9,4	32 072	11 487	2 511	8 900
V	9,4	31 944	11 251	2 485	8 415
VI	10,4	35 434	11 314	3 135	7 364

Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö

Kaupungin työntekijöiden määrä vähentyi 155 (0,5 %) henkilöllä viime vuoden kesäkuun lopun tilanteeseen verrattuna.

Kaupungin palveluksessa oli kesäkuun 2018 lopussa 38 794 päätoimista henkilöä (ilman työllistettyjä), joista vakinaisia 30 374 (72 %) ja määräaikaista 8 420 (28 %). Työllistämistuella palkattuja henkilöitä oli 781.

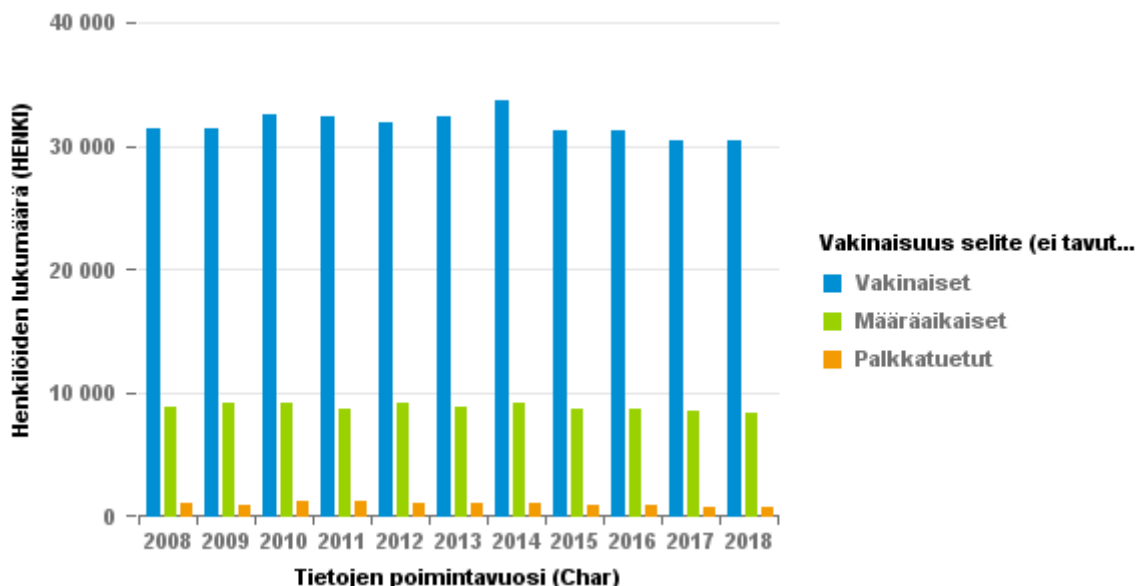
Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstömäärän vähentymistä selittää se, että HUS:siin laitoshuollon henkilöstöä 538 henkilöä ja muuta henkilöstöä 129 henkilöä. Lisäksi henkilöstöä on siirtynyt organisaatiomuutosten sekä tehtävien uudelleenjärjestelyjen seurauksena valtiolle sekä kansaneläkelaitokselle. Muilta osin toimialan henkilöstömäärä on ollut kasvussa.

Kaupunginkanslialle siirtyi sosiaali- ja terveystoimesta 60 henkilöä, joka johtui työllisyysasioiden keskittämisestä ja vähensi sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä vastaavasti.

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan henkilöstömäärä on ollut kasvussa erityisesti väestönkasvusta johtuvan asiakasmäärän kasvun sekä opiskelija-paikkamäärän kasvun seurauksena.

Kaupungin kokonaistyöntekijämäärän pienetymistä vuodentakaisesta selittää osin se, että Korkeasaaren eläintarha muuttui 1.1.2018 säätiöksi ja kaupungin henkilöstömäärä pieneni siltä osin 124 henkilöä.

Henkilöstön määrän kuukausittainen kehitys kesäkuun 2018 lopussa

Henkilöstömäärä toimialoittain ja liikelaitoksittain maaliskuu 2017 ja 2018

	Vakituiset		Määräaikaiset		Palkkatuetut		Vakinaiset ja määrä- aikaiset yhteensä		Muutos
	30.6.2017	30.6.2018	30.6.2017	30.6.2018	30.6.2017	30.6.2018	2017	2018	
Kasvatuksen ja koulu- tuksen toimiala	10044	10227	1917	2082	178	196	11961	12309	348
Kaupunkiympäristön toimiala	3211	3251	450	398	23	13	3661	3649	-12
Muu kaupunkiympäristö	1459	1488	219	210	23	13	1678	1698	20
Liikennelaitos	1117	1122	146	110			1263	1232	-31
Pelastuslaitos	635	641	85	78			720	719	-1
Keskushallinto	3872	3738	582	808	52	53	4771	4546	-225
Kaupunginkanslia	607	629	150	138	21	25	757	767	10
Korkeasaaren Eläintarha	75		49		12		124		-124
Palvelukeskus	1413	1387	111	113	14	21	1524	1500	-24
STARA	1245	1220	509	486			1754	1706	-48
Taloushallintopalvelu	379	357	52	39	5	7	431	396	-35
Tarkastusvirasto	17	13	1	1			18	14	-4
Työterveys Helsinki	136	132	27	31			163	163	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	1609	1578	741	749	130	125	2350	2327	-23
Sosiaali- ja terveystoi- miala	11721	11580	4485	4383	338	394	16206	15963	-243
Kaikki yhteensä	28994	30374	8141	8420	721	781	38949	38794	-155

Rakentaminen Helsingissä vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Asuntotuotannon huippulukemat Helsingissä jatkuvat vuoden 2018 toisella vuosineljänneksellä. Asuinrakentamisessa uustuotantona ja laajennuksina (poislukien käyttötarkoituksen muutoskohteet) aloitettujen asuntojen kerrosala (noin 151 670 k-m²) oli 2010-luvun huippulukemia, vastaavia ajankohtia tarkastellen. Lisäksi rakenteilla olevien asuntojen kerrosalaa (noin 565 260 k-m²) oli enemmän kuin millään aiemmalla 2010-luvun toisella vuosineljänneksellä. Uustuotantona ja laajennuksina valmistuneisiin asuinrakennuksiin syntyi viimeisen viiden vuoden keskiarvoa vain jonkin verran enemmän kerrosalaa (noin 74 880 k-m²), vaikka asuntoja valmistuikin huippumäärä. Myönnettyistä rakennusluvista kerrosalaa oli luvassa noin 94 700 k-m², mikä on lähes yhtä paljon kuin vastaavina ajankohtina 2010-luvulla keskimäärin.

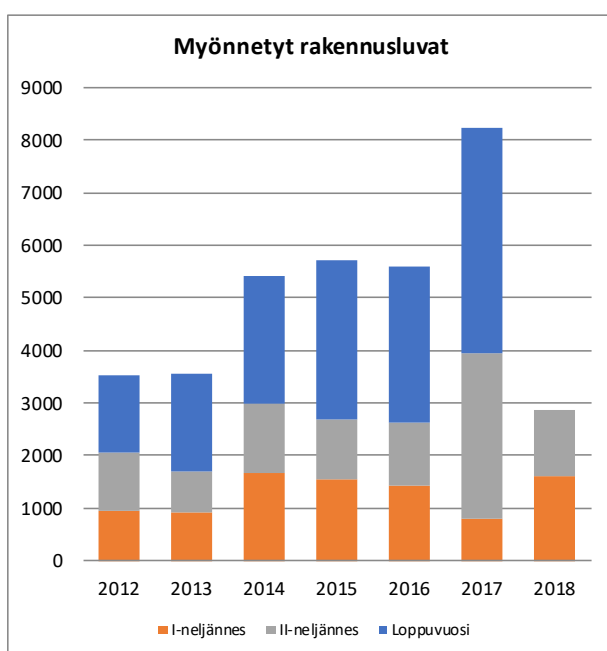
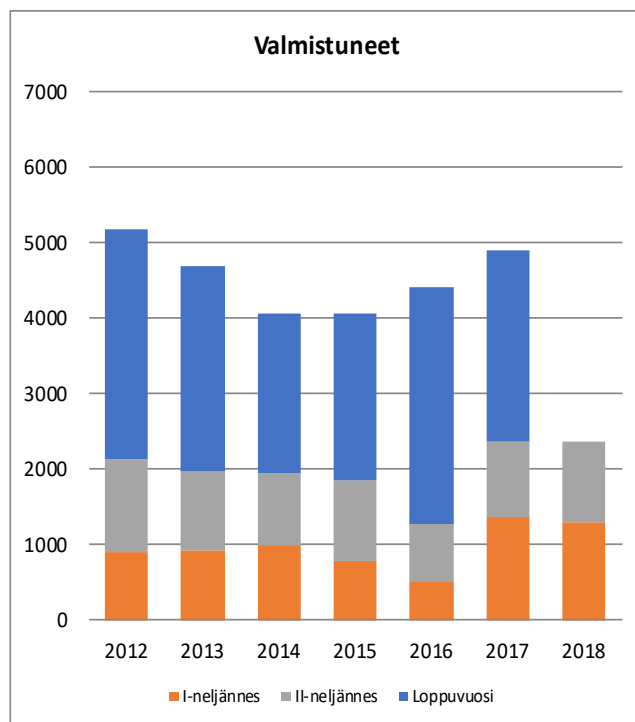
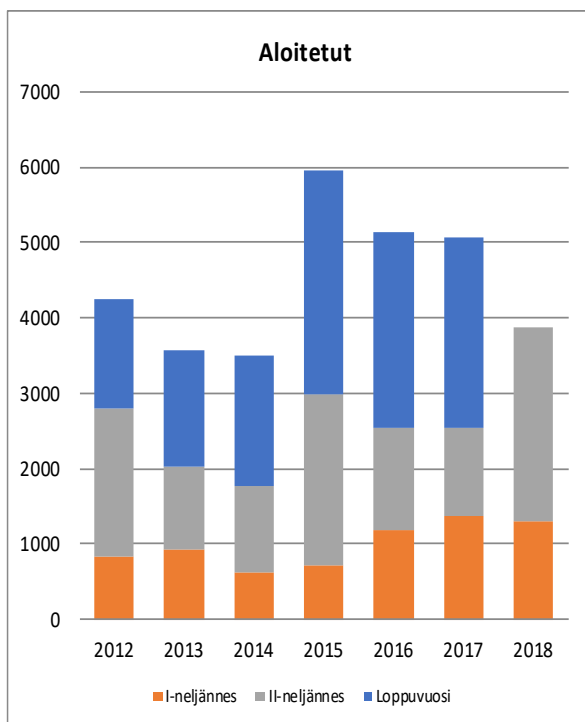
Huhti-kesäkuussa valmistui myös poikkeuksellisen paljon toimitiloja. Valmistuneiden toimitilarakennusten kerrosala oli noin 103 480 k-m² ja sitä syntyi 120 prosenttia enemmän kuin 2010-luvun vastaavina ajankohtina keskimäärin (46 980 k-m²). Samoin kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana myönnettyjen toimitilarakennuslupien kerrosala (156 890 k-m²) oli viime vuosien tapaan poikkauksellisen suuri. Toisella vuosineljänneksellä aloitettiin noin 98 130 kerrosneliön rakentaminen, mikä on 40 prosenttia enemmän kuin 2010-luvun toisilla vuosineljänneksillä keskimäärin. Lisäksi keskeneräisen toimitilan määrä on pysytellyt edellistä, vuoden alun vuosineljänneestä seuraten korkealla tasolla. Keskeneräisenä toimitiloja oli noin 80 prosenttia enemmän kuin vastaavina toisen vuosineljänneksen ajankohtina 2010-luvulla keskimäärin (685 860 k-m² 2018II 388 970 k-m² 2010-luvun II/KA).

Asuntotuotannossa vuoden 2018 toisella neljänneksellä, huhti-kesäkuussa valmistui noin 1050 asuntoa. Käyttötarkoituksen muutoksia näistä oli vain nelisen prosenttia, joten valmistuneet asunnot rakentuivat lähes yksinomaan uudistuotantokohteisiin. Asuntoja valmistui hieman enemmän kuin 2010-luvulla vastaavilla vuosineljänneksillä keskimäärin, mutta keskimääräinen asuinhuoneistoala jatkoi laskuaan. Tämä tarkoittaa sitä, että valmistuneissa asunnoissa on yhä enemmän pienempiä asuntoja kuin aiemmin.

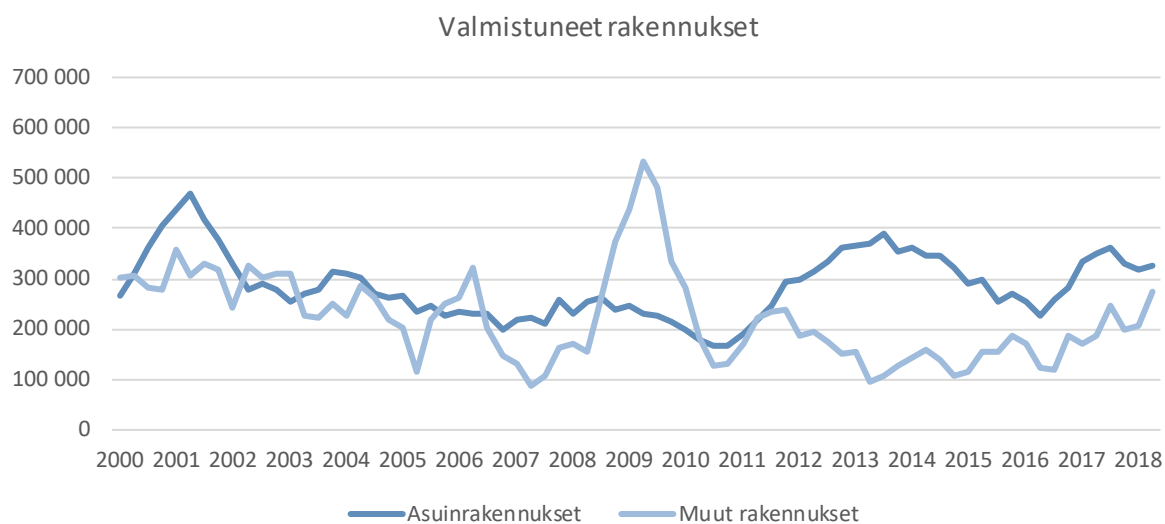
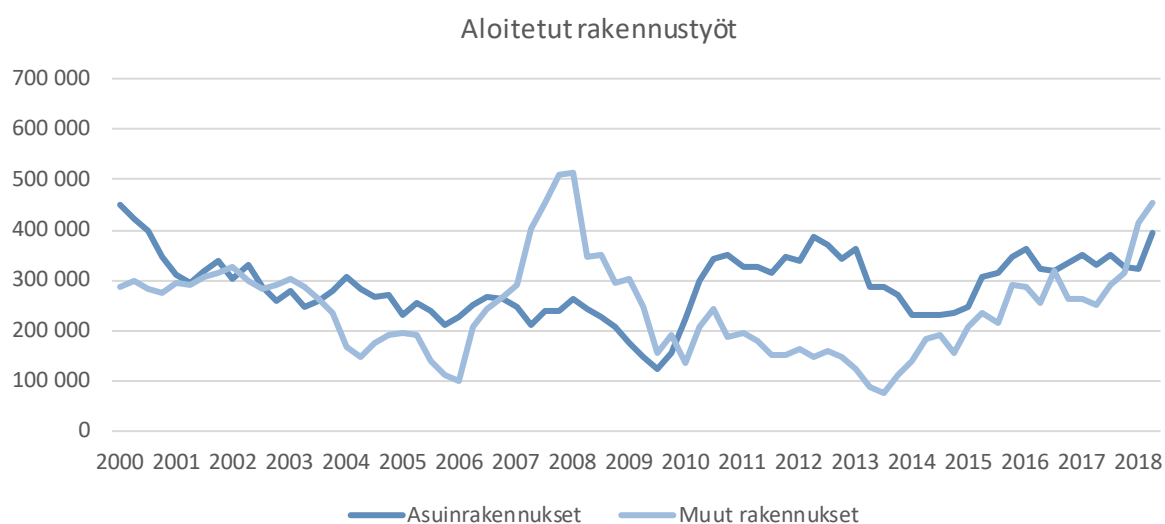
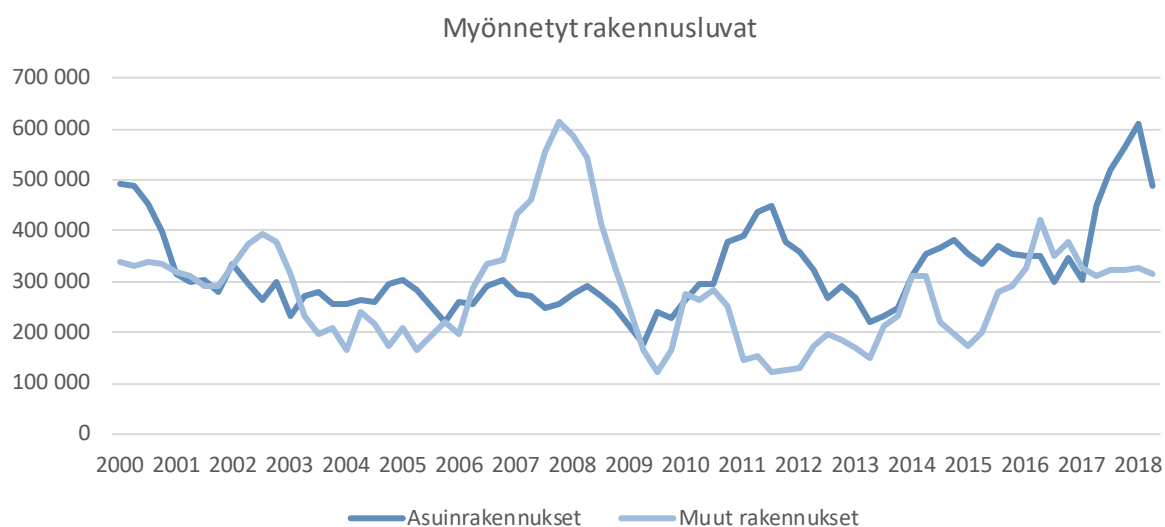
Huhti-kesäkuussa aloitettiin 2340 asunnon rakentaminen, joista 5 prosenttia käyttötarkoituksen muutoksena. Asuntojen määrä myönnettyissä rakennusluvista oli noin 1280. Edellisvuoden toisella vuosineljänneksellä rakennuslupien määrä oli poikkeuksellisen suuri, joten aiempiin vuosiin 2015 ja 2016 verrattuna myönnettyjen lupien asuntomäärä on nyt samalla tasolla. Myönnettyistä rakennusluvista käyttötarkoitusten muutoksia oli noin 15 prosenttia. Kesäkuun lopussa oli tänä vuonna rakenteilla noin 8325 asuntoa uustuotantona, laajennuksina ja käyttötarkoituksen muutoksina, mikä on yli 1000 asuntoa enemmän kuin edellisvuotena vastaavaan aikaan. Keskeneräisen asuntotuotannon huippulukemia selittää poikkeuksellisen suuri uustuotanto- ja laajennuskohteina rakennettavien asuntojen määrä. Käyttötarkoituksen muutoskohteiden osuus keskeneräisestä asuntotuotannosta oli näin ollen suhteellisen pieni, eli noin 4,5 prosenttia.

Tiedot on poimittu Facta-kuntarekisteristä 30.7.2018

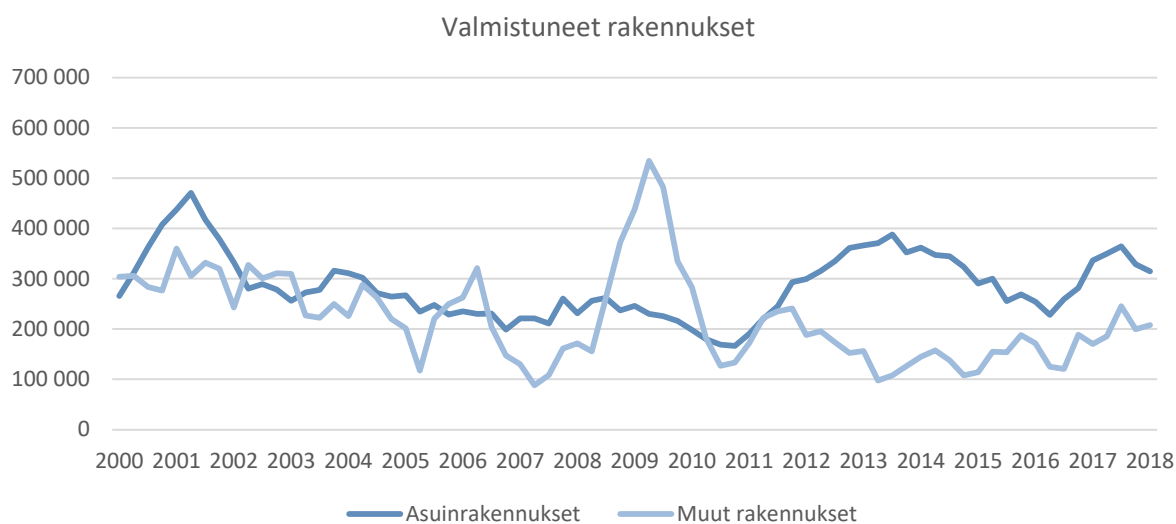
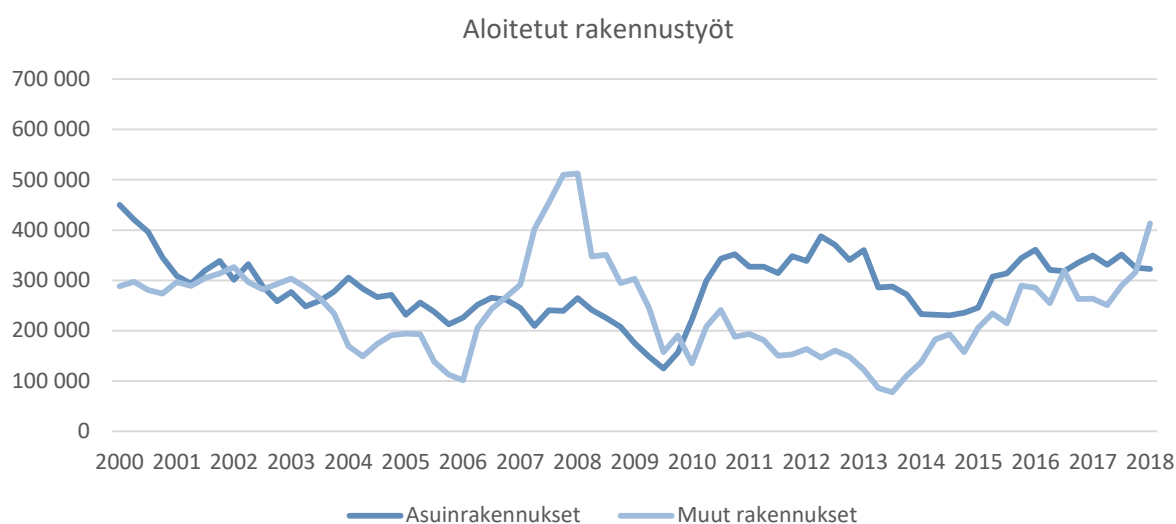
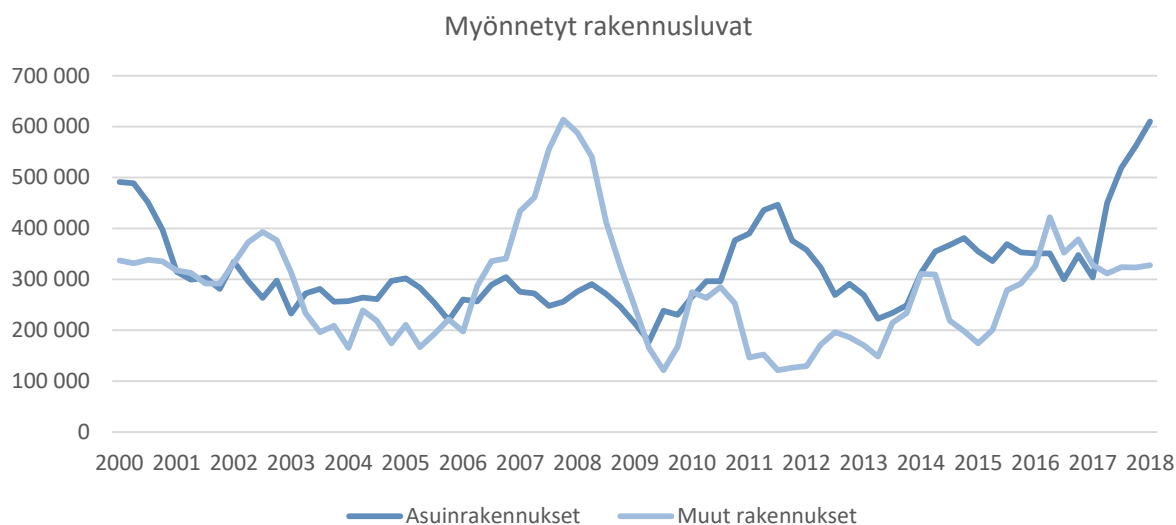
Asuntotuotannossa myönnettyt rakennusluvat sekä aloitetut ja valmistuneet asunnot vuosina 2012-2018 (asuntojen lukumäärät I ja II neljänneksellä sekä loppuvuotena).

Valmistuneet rakennukset, aloitetut rakennustyöt ja myönnettyt rakennusluvut 2000/I-2018/II

Valmistuneet rakennukset, aloitetut rakennustyöt ja myönnettyt rakennusluvat 2000/I-2018/I

Verotulot

Verotuloja ennustetaan kertyvän vuonna 2018 yhteensä 3 443 milj. euroa eli 110 milj. euroa talousarviota enemmän. Vuoteen 2017 nähden verotuloja kertyy 62,2 milj. euroa enemmän.

Kunnallisveron tuotoksi Helsingissä vuonna 2018 arvioidaan 2 600 milj. euroa eli 70 milj. euroa talousarviota enemmän. Kunnallisverotilitys asettuu samalle tasolle kuin mitä oli vuoden 2017 kunnallisverotilitys. Vuonna 2018 kuntien verotulojen kehitys on ollut odotettua parempaa. Kunnallisveron odotettua parempi kehitys johtuu pääosin palkkasumman kasvusta. Vuoden 2018 palkkasumman odotetaan kasvavan VM:n 13.4.2018 ennusteen mukaan jopa 3,7 prosenttia. Tämä heijastuu vuodelta 2018 kertyviin verotilityksiin, joiden ennakoidaan kasvavan vuoden 2017 vastaaviin tilityksiin verrattuna vuoden 2018 kunnallisveroprosentin 0,5 %-yksikön laskusta huolimatta. Loppuvuoden kunnallisveron tilitysoikaisun verovuoden 2017 valmistuneen verotuksen perusteella (ns. maksuunpanotilitys) ennakoidaan olevan hieman edellistä vuotta negatiivisempi, mikä osaltaan heikentää kunnallisverotulokasvua edellisestä vuodesta ja jättää 2018 tilityksen vuoden 2017 tasolle.

Yhteisöveron tuotoksi Helsingissä vuonna 2018 arvioidaan 580 milj. euroa eli 40 milj. euroa talousarviota enemmän ja 51,4 milj. euroa (9,7 %) edellistä vuotta enemmän.

Yhteisöveron tilitykset vuonna 2018 ovat valtakunnallisesti hienoisessa kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna. Kuluvan vuoden ennakoverot ovat nousussa myönteisen talouskehityksen ansiosta, mutta edelliselle vuodelle ajoittui korkeita poikkeavia

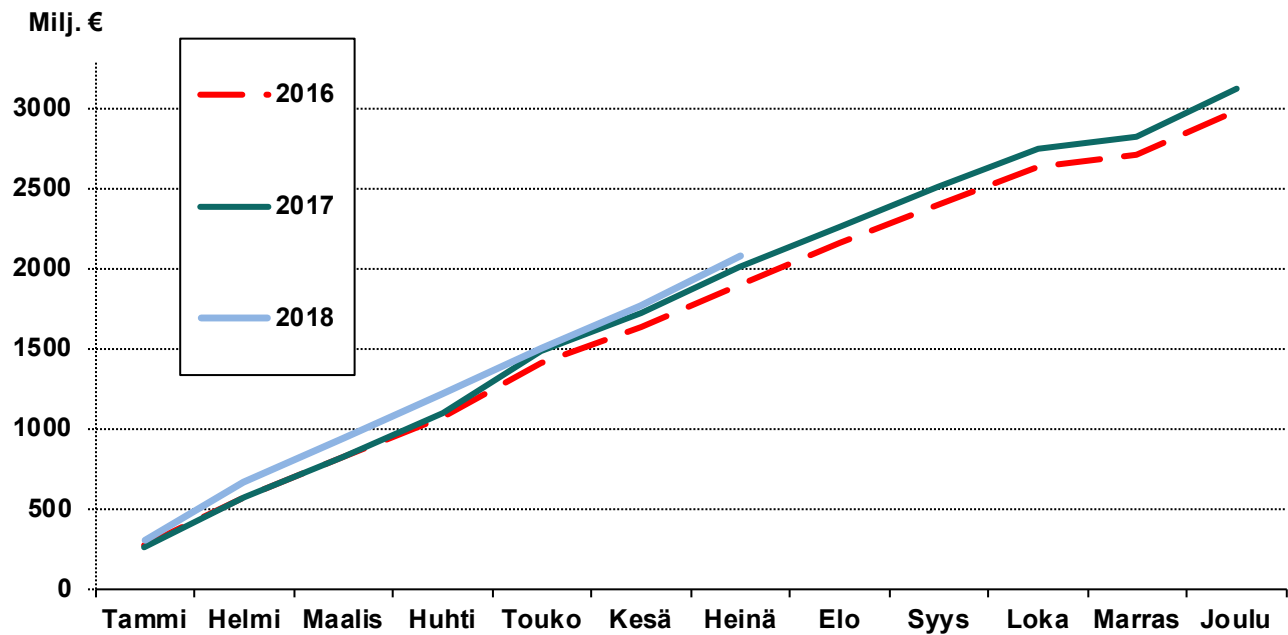
tilityksiä, joiden takia ennakoverojen myönteisestä kasvusta huolimatta jää yhteisöveron kasvu vuodesta 2017 valtakunnallisesti matalaksi. Valtakunnallisen veropohjan kasvun päälle Helsingin kunta-kohtainen jako-osuus nousi vuoden 2017 noin 29,1 % tasosta vuodelle 2018 noin 31,6 % tasolle. Nousu liittyy vuoden 2016 verotuksen valmistumiseen marraskuussa 2017 eli se ei ollut talousarviota 2018 valmisteltaessa tiedossa. Kuntakohtaisen jako-osuuden nousun myötä on Helsingin yhteisöverojen kasvu valtakunnallista parempi.

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2018 arvioidaan 263 milj. euroa, joka on talousarvion mukainen ja 6,3 milj. euroa (2,5 %) edellistä vuotta enemmän.

Taulukoissa 14 ja 15 esitetään vuoden 2018 kumulatiiviset kunnallisverojen ja yhteisöverojen kertymät aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Taulukossa 16 esitetään kunnallisveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2016–2018. Ennakoista on havaittavissa kunakin ajankohtana tapahtuva kehitys maksettavassa palkkasummassa ja eläkkeissä. Veroennakoiden tilitysten lisäksi kaupungille maksettaviin kuukausittaisiin tilityksiin sisältyy erilaisia maksatuksia (mm. edellisiltä ja tulevilta vuosilta kertyvät sekä palautettavat verot), jotka eivät ole yhteydessä kyseisenä ajankohtana tapahtuvaan palkkasumman ja eläkkeiden kehitykseen. Palkkasumman kehitys peilaa kunkin hetken työllisyyskehitystä sekä toisaalta maksettavien palkkojen kasvuvauhtia. Taulukossa 17 esitetään vastaavasti yhteisöveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2016–2018.

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiivisten tilitysten kertymä

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2016–2018

(tilityskuukauden mukaan)

	Kunnallisvero			Yhteisövero			Yhteensä			
	2017	2018	Muutos	2017	2018	Muutos	2016	2017	2018	Muutos 17-18
	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	milj. €	%
Tammi	215,9	244,7	13,3	42,2	52,0	23,0	273,9	258,2	296,6	14,9
Helmi	495,9	517,9	4,4	78,5	147,2	87,5	569,2	574,4	665,1	15,8
Maalis	716,0	741,3	3,5	108,7	193,2	77,7	815,7	824,8	934,5	13,3
Huhti	950,9	976,6	2,7	138,4	237,4	71,6	1068,8	1089,2	1214,0	11,5
Touko	1194,3			282,2			1402,4	1476,5	1498,2	1,5
Kesä	1411,3			309,1			1628,2	1720,4	1759,9	2,3
Heinä	1662,3			337,7			1898,5	2000,1	2072,2	3,6
Elo	1882,5			378,4			2158,6	2260,9		
Syys	2090,0			415,6			2393,7	2505,6		
Loka	2303,4			444,5			2632,8	2747,9		
Marras	2325,9			486,7			2700,5	2812,6		
Joulu	2595,1			528,6			2983,2	3123,7		

Kunnallisveron ennakot kumulatiivinen 2016–2018 (tilityskuukauden mukaan)

	2016	Muutos	2017	Muutos	2018	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	230,4	3,1	211,6	-8,2	240,5	13,7
Helmi	420,3	2,3	409,5	-2,6	439,2	7,3
Maalis	629,4	1,7	620,0	-1,5	651,8	5,1
Huhti	847,0	1,8	843,9	-0,4	877,4	4,0
Touko	1085,5	1,5	1081,1	-0,4	1119,1	3,5
Kesä	1295,4	1,5	1295,1	0,0	1338,3	3,3
Heinä	1536,1	1,2	1543,3	0,5	1590,1	3,0
Elo	1760,9	1,3	1761,2	0,0		
Syys	1965,9	1,4	1966,0	0,0		
Loka	2169,8	1,5	2175,9	0,3		
Marras	2375,7	1,4	2383,1	0,3		
Joulu	2605,1	2,8	2618,8	0,5		

Yhteisöveron ennakot kumulatiivinen 2016–2018 (tilityskuukauden mukaan)

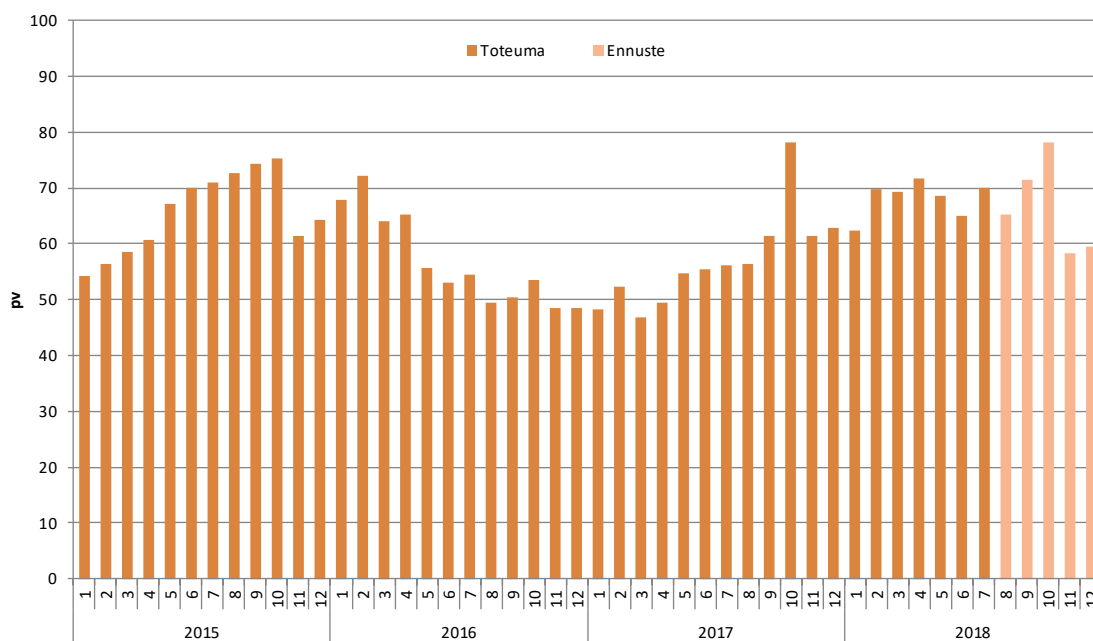
	2016	Muutos	2017	Muutos	2018	Muutos
	Milj. €	%	Milj. €	%	Milj. €	%
Tammi	27,9	13,0	32,8	17,5	37,8	15,3
Helmi	54,8	-11,9	62,9	14,7	76,4	21,5
Maalis	80,8	-3,3	92,9	14,9	114,9	23,7
Huhti	106,7	2,5	122,2	14,6	153,7	25,8
Touko	131,4	5,2	152,8	16,3	190,7	24,8
Kesä	156,4	7,5	181,0	15,8	227,4	25,7
Heinä	179,7	7,8	209,4	16,5	280,7	34,1
Elo	208,3	10,0	244,6	17,4		
Syys	233,8	10,2	278,6	19,2		
Loka	261,9	11,2	312,5	19,3		
Marras	291,4	9,2	357,1	22,5		
Joulu	318,0	10,9	391,3	23,1		

Maksuvalmius

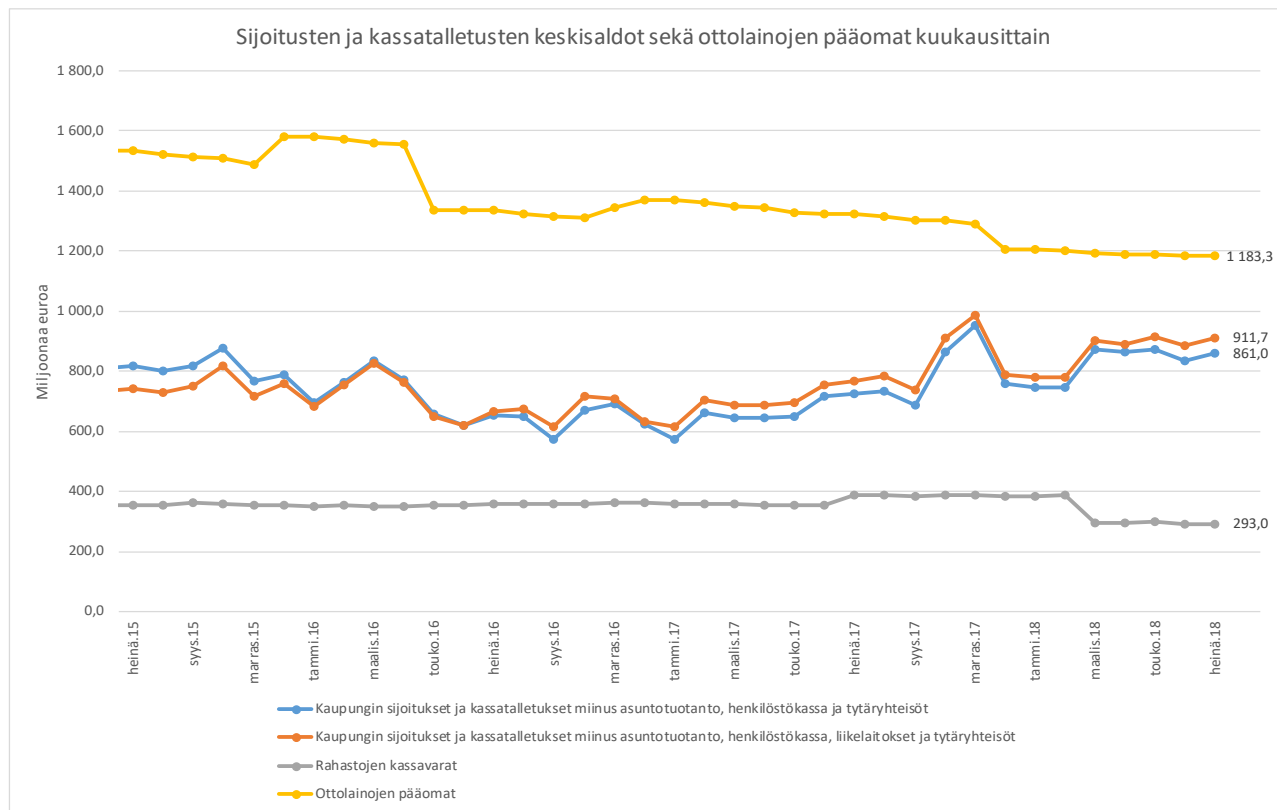
Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä -kaavio sisältää ennusteen vuoden 2018 loppuun sekä toteumat tammikuusta 2015 heinäkuuhun 2018. Kaavion varat eivät sisällä tytäryhteisöjen varoja kaupungin konsernitilillä. Maksuvalmiuden kehitystä kuvaavan kaavion tarkasteluvuosina 2015 – 2017 kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä aleni nettomääräisesti 372,6 milj. euroa, ja oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 1 206,0 milj. euroa.

Vuonna 2018 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 106 milj. euroa (sis. liikenneliikelaitoksen investointeja varten nostetut rahalaitoslainat). Uusia lainoja ei tulla nostamaan. Liikenneliikelaitokselle on varauduttu myöntämään kaupungin sisäistä lainaa 130 milj. euroa.

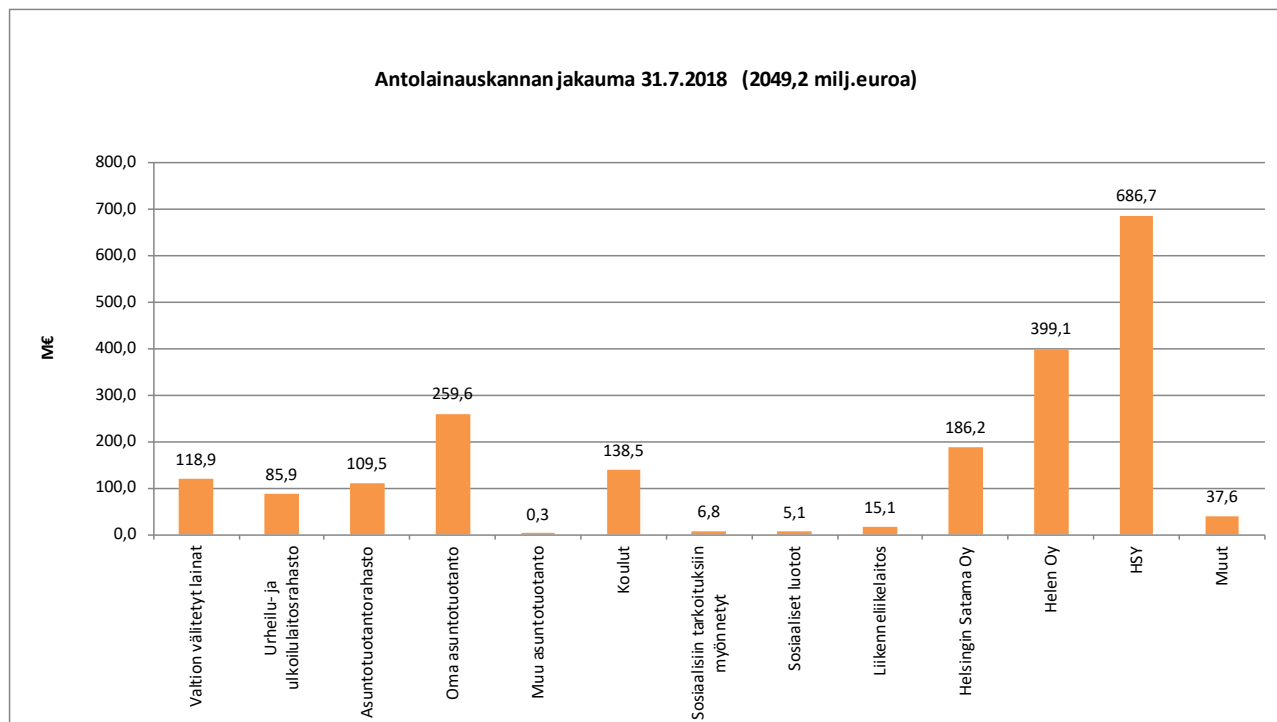
Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivänä 1.1.2015–31.7.2018

Sijoitusten ja kassatalletusten keskisaldot sekä ottolainojen pääomat kuukausittain

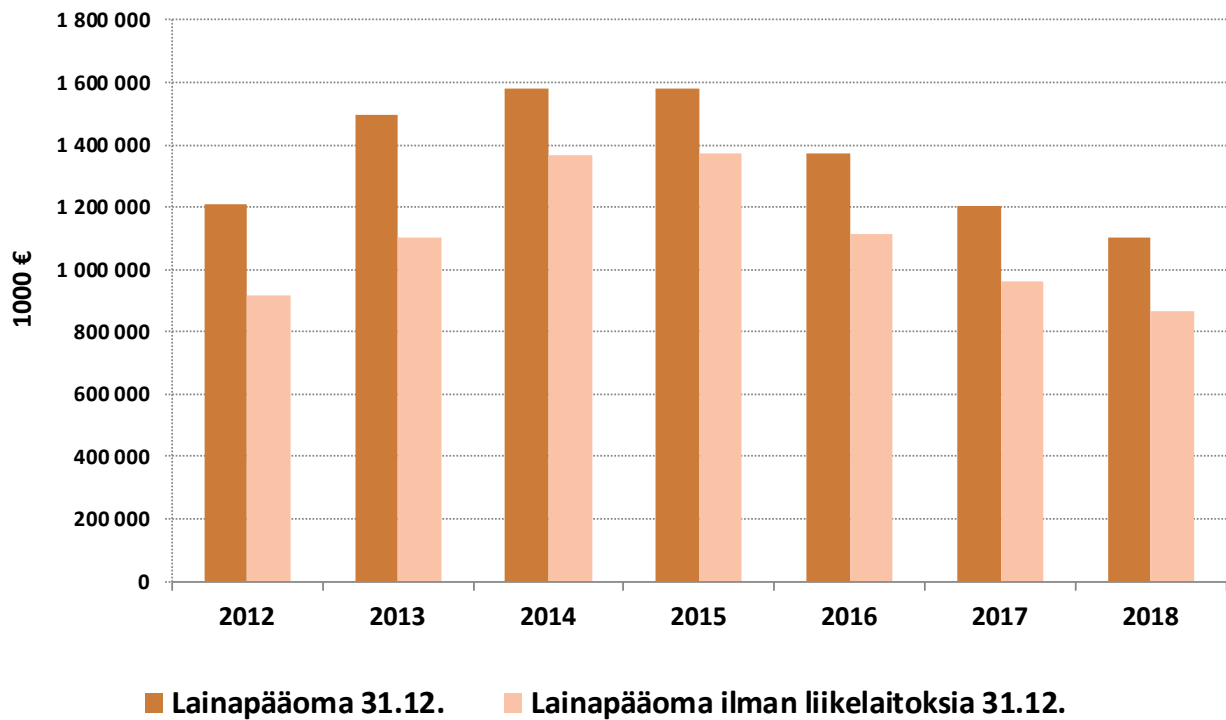

Antolainat

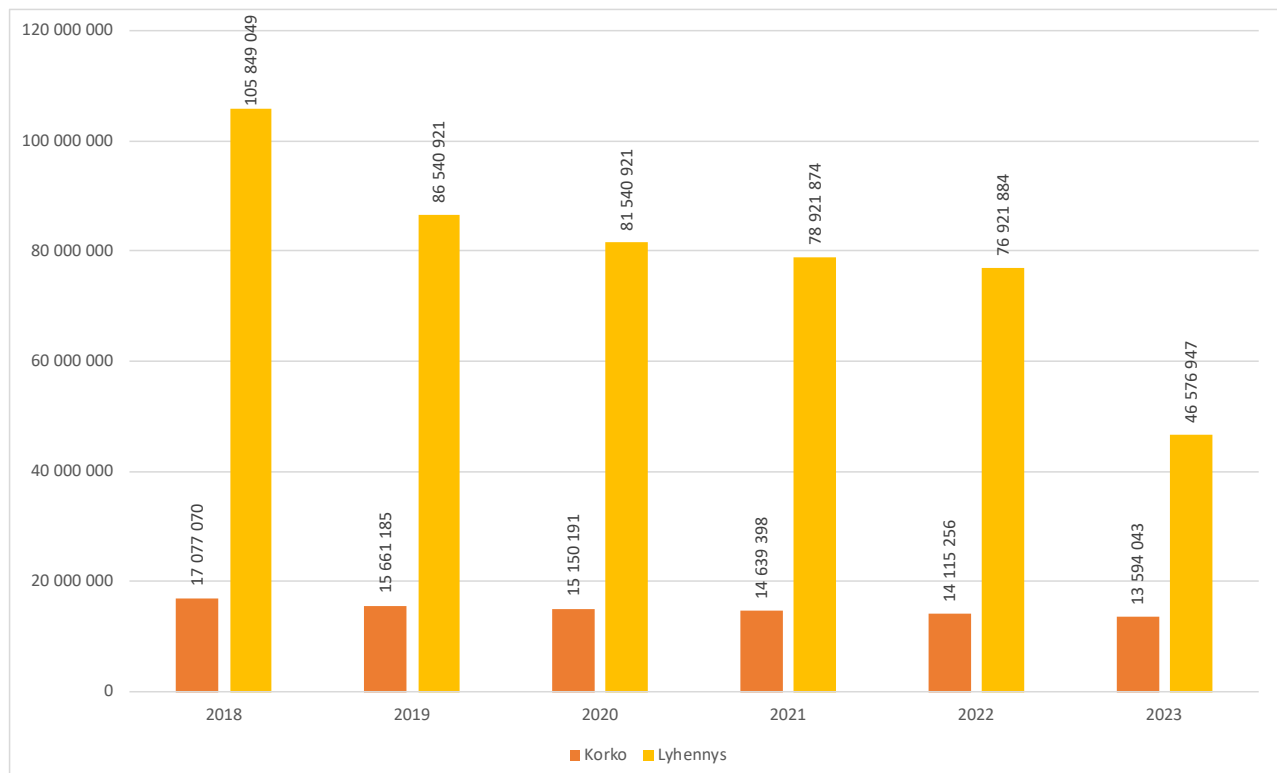

Ottolainat

Helsingin kaupungin lainakanta 2012–2018

Ottolainojen korot

Keskushallinto

Keskushallinnon tulo- ja menoennuste (milj. €)

Tulosyksikkö		TP 2017	TA 2018	2. en- nuste	Erotus TA / en- nuste	Ylitysoi- keus 2018	Edelli- nen ennuste	Ennus- teen muutos
1 Keskushallinto	Tulot yhteensä	24,4	21,2	20,5	-0,7		19,4	1,1
	Menot yhteensä	-235,8	-278,7	-263,7	15,0	-16,6	-279,1	15,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-295,3		31,5			
	Toimintakate	-211,4	-257,5	-243,2	14,3	-16,6	-259,7	16,5
11001 Vaalit	Tulot yhteensä		1,8	1,1	-0,7			1,1
	Menot yhteensä	-2,4	-8,0	-2,2	5,8		-8,0	5,8
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,0		5,8			
	Toimintakate	-2,4	-6,2	-1,1	5,0		-8,0	6,8
12001 Tarkastuslautakunta ja -virasto	Tulot yhteensä	0,0	0,0	0,0			0,0	
	Menot yhteensä	-1,9	-2,0	-1,8	0,1		-1,9	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,0		0,1			
	Toimintakate	-1,9	-2,0	-1,8	0,1		-1,9	0,1
130 Kaupunginhallitus	Tulot yhteensä	0,0						
	Menot yhteensä	-17,4	-9,0	-9,1	-0,0	-14,4	-9,1	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-23,4		14,4			
	Toimintakate	-17,3	-9,0	-9,1	-0,0	-14,4	-9,1	
14001 Kaupunginkanslia	Tulot yhteensä	14,3	16,1	15,8	-0,3		16,1	-0,3
	Menot yhteensä	-110,5	-126,8	-126,5	0,2	-2,2	-127,2	0,7
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-128,9		2,4			
	Toimintakate	-96,2	-110,7	-110,7	-0,0	-2,2	-111,1	0,4
150 Keskitetysti makset- tavat menot	Tulot yhteensä	4,9	3,4	3,7	0,3		3,4	0,3
	Menot yhteensä	-95,0	-132,9	-124,1	8,8	-0,0	-133,0	8,9
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-133,0		8,9			
	Toimintakate	-90,2	-129,6	-120,4	9,2	-0,0	-129,6	9,2
16001 Korkeasaaren eläintarha	Tulot yhteensä	5,2						
	Menot yhteensä	-8,6						
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn							
	Toimintakate	-3,4						

Keskushallinto

Toimialan menojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 31,6 milj. eurolla kun huomioidaan edelliseltä vuodelta säästyneiden hanke-
rahojen pohjalta kuluvalle vuodelle myönnettyt ylitysoikeudet. Toimialan toiminnoista jaksotetut henkilöstömenot sekä eräät maksusuudet toteutuvat talousarviota pienempinä.

Keskitettyihin kaupunginhallituksen käyttävissä oleviin määrärahoihin sisältyy nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen hankkeisiin 12.3.2018 myönnetty 5,0 milj. euron määräraha. Näiden hankkeiden toteutumisen käynnistyminen ja eteneminen vaikuttaa suurelta osin keskitettyjen kaupunginhallituksen käyttävissä olevien määrärahojen toteumaan vuonna 2018.

Kaupunginkanslian oman toiminnan ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 2,5 milj. eurolla. Menosäästö syntyy henkilöstömenoista, mikä johtuu suurelta osin avoimista vakansseista sekä palvelujen ostoista.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen talousarviokohdan menot ennakoidaan tässä ennustees-
sa olevan 63 milj. euroa. Ennustetta on pienennetty edellisestä ennusteesta 2 milj. euroa. Ennuste tarkentuu vuoden loppupuoliskolla työllisyystilanteen kehittyessä. Työmarkkinatuen kustannukset Helsingille olivat yhteensä 63,2 milj. vuonna 2017.

Palvelukeskusliikelaitos

Talousarvion liikevaihtotavoite ja tilikauden ylijäämä tullaan ylittämään. Palvelukeskuksen logistiikkakeskuksen toiminnoista suurin osa siirtyi 1.5.2018 alkaen HUS-Logistiikkaan.

Palvelukeskus johtaa strategiset tavoitteensa kaupunkistrategian pääkohdista. Palvelukeskuksen

toimintasuunnitelmat johdetaan strategisista tavoitteista. Palvelukeskuksen vuoden 2018 vuosi-teen nimi on ”päivä päivältä parempaa palvelua” ja se jalkauttaa osaltaan kaupunkistrategiaa Palvelukeskuksen palveluissa.

Palvelukeskuksen tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Rahoituslaskelma	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	106 743	107 241	108 404	1 163	108 404	1
Liiketoiminnan muut tuotot	856	880	528	-352	528	
Varsinaiset kulut	-99 860	-105 024	-102 497	2 527	-102 496	-1
Poistot	-406	-500	-440	60	-440	
Liikelyijäämä/alijäämä	7 333	2 598	5 996	3 398	5 996	0
Korvaus peruspääomalle	-80	-80	-80		-80	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 253	2 518	5 916	3 398	5 916	0
Rahoituslaskelma						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	7 333	2 598	5 996	3 398	5 996	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-406	-500	-440	60	-440	
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	-80	-80		-80	
Toiminnan rahavirta	7 659	3 018	6 356	3 338	6 356	-0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-116	-800	-800		-800	
Investoinnin rahavirta						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	7 543	2 218	5 556	3 338	5 556	-0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 610	-320	-320		-320	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 610	-320	-320		-320	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	4 933	1 898	5 236	3 338	5 236	-0

Työterveysliikelaitos

Työterveyspalveluiden kysyntä on kasvanut aiempiin vuosiin verrattuna. Erityisesti esimies- ja työyhteisötuen tarpeet samoin kuin sairaanhoitopalveluiden kysyntä on kasvussa. Muutokseen on vastattu ottamalla käyttöön uusia digitaalisia palveluita ja lisäämällä henkilöstöresurssia. Digitaalisten palvelukanavien käyttö on tuonut palveluiden piiriin myös uusia asiakkaita. Asiakaskokemusta kuvaava sitova toiminnallinen tavoite (NPS 70) saavutetaan.

Muista toiminnallisista tavoitteista työterveyshuollon kustannusten €/henkilö lasku (tavoite alle 373 €/henkilö) ei toteudu tavoitteen mukaisesti (arvio 400 €/henkilö). Ns. suurkuluttaja-asiakkaiden palveluohjaus ja tätä kautta palveluiden käytön vähentyminen ei ole toteutunut suunnitellun mukaisesti. Toisaalta lisääntyvään palvelukysyntään on vastattu henkilöstöresurssia lisäämällä.

Arvioidaan, että liikeylijäämätavoite (140 000 euroa) ylitetään 50 000 eurolla.

Työterveys Helsingin tulos- ja rahoituslaskelmaennuste						
Rahoituslaskelma	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	16 519	16 000	16 750	750	16 500	250
Liiketoiminnan muut tuotot	485	558	351	-207	351	
Varsinaiset kulut	-16 334	-16 388	-16 889	-501	-16 633	-256
Poistot	-32	-29	-21	8	-27	6
Liikelylijäämä/alijäämä	638	140	190	50	190	0
Korvaus peruspääomalle	-40	-40	-40		-40	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	598	100	150	50	150	0
Rahoituslaskelma						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	638	140	190	50	190	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-32	-29	-21	8	-27	-6
Rahoitustuotot ja -kulut	-40	-40	-40		-40	
Toiminnan rahavirta	630	129	171	42	177	6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot		-31		31	-31	-31
Investoinnin rahavirta						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	630	98	171	73	146	-25
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-207					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-207					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	424	98	171	73	146	-25

Taloushallintopalveluliikelaitos

Talpan vuoden 2018 tuloksen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena + 30 000 euronä. Tu-
loennustetta laskee hieman suunniteltua pienemmät
palvelujen määrät sekä asiakkaiden siirtyminen ma-
nuaalisten palvelujen käyttäjistä sähköisten, edul-
lisempien palvelujen käyttöön. Ennustetun tason
saavuttaminen on haasteellinen ja tavoitteeseen
pääsemiseksi tehdään talpassa systemaattisesti
työtä kulujen pienentämiseksi sekä ottamalla palve-
lujen tuottamisessa robotiikkaa käyttöön.

Investointeihin on varattu talousarviossa 300 000
euroa ja tämän ennustetaan toteutuvan.

Talpalla on talousarviossa kaksi sitovaa tavoitet-
tä: asiakastytytyväisyys vähintään 3,85 ja tilikau-
den tulos on ≥ 0 . Näiden molempien ennustetaan
toteutuvan.

Taloushallintopalvelun tulos- ja rahoituslaskelmaennuste (1 000 €)

	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	28 382	28 250	28 020	-230	27 570	450
Liiketoiminnan muut tuotot	70	40	100	60	60	40
Varsinaiset kulut	-28 161	-27 918	-27 742	176	-27 252	-490
Poistot	-204	-286	-292	-6	-292	
Liikelyijäämä/alijäämä	87	86	86	0	86	0
Korvaus peruspääomalle	-56	-56	-56		-56	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	31	30	30	0	30	0
Rahoituslaskelma						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	87	86	86	0	86	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-204	-286	-292	-6	-292	
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-56	-56		-56	
Toiminnan rahavirta	235	316	322	6	322	-0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-168	-300	-300		-400	-100
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	67	16	22	6	-78	-100
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-107					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-107					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-40	16	22	6	-78	-100

Rakentamispalveluliikelaitos

Tulojen ennustetaan toteutuvan 10 milj. euroa talousarviota parempana. Menot arvioidaan toteutuvan puolestaan 12 milj. euroa talousarviota suurempana. Ennusteen käyttökatteeksi muodostuu 6,7 milj. euroa. Poistojen ja peruspääomalle maksettavan korvauksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 1,3 milj. euroa, joka on 1,5 milj. euroa talousarviota heikompi.

Rakennustekniikassa työtilanne on kesän yli syksyn kiireinen kaikilla rakennustekniikan toimistoilla. Suunniteltuja isoja hankkeita on aloitettu, joiden lisäksi työkanta vahvistuu entisestään Lauttasaaren lasten päiväkodin uudisrakennushankkeella. Kaupunkitekniikan rakentaminen-osaston työkanta on erittäin hyvä. Budjetoituun tulostavoitteeseen pääseminen on kuitenkin haastavaa infrarakentamisen kireiden tarjoushintojen takia. Työkoneiden ja autojen sekä muun irtaimen omaisuuden hankintaan arvioidaan käytettävän suunnitellun mukaisesti 3 milj. euroa.

Staralla on liikelaitoksena ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Vuonna 2018 tehdään selvitys Staran tilaaja ja tuottaja – roolin erottamiseksi toisistaan. Selvitys valmistuu lokakuun loppuun mennessä.

Kehittämisen painopisteet ovat asiakaslähtöisyyden lisäksi vahvassa taloudessa ja kilpailukykyisissä palvelukokonaisuuksissa sekä toiminnan innovatiivisessa kehittämisessä. Digitalisuuden hyödyntämissä ja sähköisten ja mobiilien järjestelmien ja robotiikan hallitukseksi käyttöönottamiseksi Staralle tehdään kokonaisvaltainen vuoteen 2021 yltävä suunnitelma ja budjetti.

Esimerkkeinä kaupunkistrategiaa toteuttavista toimenpiteistä ovat digitalisaatiota edistävä 6Aikahanke sekä Staran toiminnalleen saama Rala-sertifikaatti. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan. Stara selvittää ja täsmentää kilpailuttamisen ja hankinnan toimintamalliaan erityisesti asfalttiurakoita koskien.

Rakentamispalvelun tulos- ja rahoituslaskelmaennuste (1 000 €)

	TP 2017	TA 2018	2. Ennuste	Erotus TA / ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	54 177	100 800	210 205	109 405	209 542	663
Liiketoiminnan muut tuotot	100 338	99 222		-99 222		
Valmistus omaan käyttöön	3 177	3 688	3 708	20	3 743	-35
Varsinaiset kulut	-132 950	-195 396	-207 215	-11 819	-204 292	-2 923
Poistot	-2 169	-3 557	-3 463	94	-3 581	118
Liikelyijäämä/alijäämä	22 573	4 758	3 235	-1 522	5 411	-2 176
Korvaus peruspääomalle	-1 134	-1 944	-1 944		-1 944	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	21 436	2 814	1 291	-1 522	3 467	-2 176
Rahoituslaskelma						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	22 573	4 758	3 235	-1 522	5 411	2 176
Poistot ja arvonalentumiset	-2 169	-3 557	-3 463	94	-3 581	-118
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 137	-1 944	-1 944		-1 944	
Toiminnan rahavirta	23 605	6 371	4 754	-1 616	7 048	2 294
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-1 180	-3 000	-3 000		-3 300	-300
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	22 424	3 371	1 754	-1 616	3 748	1 994
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 440		-3 567	-3 567	-3 567	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 440		-3 567	-3 567	-3 567	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	26 864	3 371	-1 813	-5 183	181	1 994

Sitovat tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Kaupunginkanslia		
Tavoitteena on, että 60 % kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä.		100 %
Vuonna 2018 rakennetaan 6 000 uutta asuntoa		6 000
Yksityisen sektorin työpaikkamäärä kasvaa pitkillä aikavälillä yhtä nopeasti kun asukasluku		100 %
Työttömille helsinkilöisille palvelua työpaikoilla yhteensä 3 500 työttömälle		3 500
65%:ssa hankintakilpailutuksista huomioidaan ympäristö ja vastuullisuusnäkökulma.		65 %
Stara		
Energiansäästö tavoite on 14 % vuoden 2010 energiankulutuksesta mukaan lukien aiempien vuosien säästö tavoitteet. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön- ja kaukolämmönkulutus.	14	14
Työhyvinvointia kehitetään siten, että sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2017 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.	0,2	0,2
Talpa		
Tilikauden tulos ≥ 30 000 €		≥ 30 000 €
Asiakastytyväisyys 3,85 asteikolla 1–5 (toteutunut 3,67 vuonna 2016)		3,85
Palvelukeskus		
Sitovana toiminnallisena tavoitteena on asiakastytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1–5).	3,5	3,5
Työterveys Helsinki		
Asiakaskokemus NPS	70	70
Tarkastuslautakunta ja -virasto		
Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmasta vähintään 60 prosenttia liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin	60 %	71 %

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Kaupunginkanslia		
Perustettujen yritysten määrä	1 050	1 050
Matkailijamäärä	3 983 824	3 983 824
Tutkimus- ja tilastoaiheisten verkkopalveluiden kävijämäärät	415 000	300 000
Hri palveluista ladattujen tietoaisteiden määrä	23 000	23 000
Kaupunginarkiston verkkosivujen ja sinetti -arkistotiejärjestelmän käynnit/vuosi	41 000	41 000
Talpa		
Sähköiset muistiotositteerivit, kpl	225	225
Myyntilaskut ja myyntireskontralaskut, kpl	1 280	1 265
Maksumuistutukset ja perintätoimeksiannot, kpl	225	222
Ostolaskut, kpl	780	780
Palkka- ja palkkiolipukkeet, kpl	783	790
Automaattisesti täsmäytyvät tilioiteviennit %	70,0	70,0
E-laskujen osuus lähtevistä laskusta %	29,0	33,0
Automaattisesti täsmäytyvät ostolaskut %	18,0	18,0

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
CM-järjestelmässä täsmäytyvät ostolaskut %	12,0	12,0
Sähköisesti ilmoitetut poissaolot %	75,0	75,0
Sähköiset palkkalipukkeet %	76,0	78,5
HTV	364	365
Palvelukeskus		
' Liikelyläämä vähintään 2,4 % liikevaihdosta	2,4	5,5
Sijoitetun pääoman tuotto on vähintään 4,2 %	4,2	8,4
Henkilöstökulut (ml. työvoiman ostot) enintään 55 % liikevaihdosta.	55	46,9
Työterveys Helsinki		
Työterveyshuollon kustannukset (€/henkilö)	372	400
Työterveyshuollosta kirjoitetut sairaspoissaolopäivät	280 000	280000
Asiakasmäärä	39 500	39 500
Kirjanpidon myynti/asiakasmäärä	419	433
Tarkastuslautakunta ja -virasto		
Arviointikertomus valmistuu 30.4. mennessä	30.4.2018	10.4.2018
Tilintarkastuskertomus annetaan 30.4. mennessä	30.4.2018	26.4.2018
Henkilötyöpäivät	3 700	3 000
Arviointi- ja tarkastustyöhön käytettyjen työpäivien osuus henkilötyöpäivistä	74,0 %	74,5 %
Tilintarkastuspäivät, ulkoisen tilintarkastajan toteutuneet tarkastuspäivät	390	389
Tuottavuus	101,4	104,0

Kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulo- ja menoennuste (milj. €)

Tulosyksikkö		TP 2017	TA 2018	2. En- nuste	Erotus TA / en- nuste	Ylitys- oikeus 2018	Edellinen ennuste	Ennus- teen muutos
2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Tulot yhteensä	41,3	56,0	58,7	2,7		56,7	1,9
	Menot yhteensä	-651,1	-1 140,7	-1 147,8	-7,2		-1 149,8	1,9
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/Enn		-1 140,7		-7,2			
	Toimintakate	-609,8	-1 084,7	-1 089,2	-4,5		-1 093,0	3,9

Kasvatus ja koulutus

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talouden toteutumiseen

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 3,0 miljoonaa euroa eli 5,3 % enemmän kuin talousarviossa. Lisätulot kertyvät kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, jota ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa sekä kasvaneista varhaiskasvatuksen maksuista.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.2.2018 siirtää etsivän nuorisotyön määrärahat yhteensä 450 000 euroa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle nuorisopalvelukokonaisuuteen. Määrärahan siirron jälkeen menoja ennakoidaan kertyvän kaikki kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuudet yhteensä 7,1 miljoonaa euroa eli 0,6% yli talousarvion. Menoylitys johtuu osaksi kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa. Näiden vaikutus on yhteensä 3,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 toteutunut palkankorotus ja kertaerän jaksottaminen vuoden 2018 kuluksi kasvattaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kuluja yhteensä noin 8,0 miljoonaa euroa. Joulukuun kuluiksi kirjattava palkkojen kertaerän suuruus, yhteensä 3,3 miljoonaa euroa, ennustetaan menojen ylityksenä. Toimiala pystyy sopeuttamaan tästä osan, mutta koko erän sopeuttaminen ei ennusteen mukaan ole mahdollista.

Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan 61 296, eli noin 1 090 (1,8%) enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Suomenkielisessä perusopetuksessa oppilasmäärä ylittää talousarvion 489 (1,3%) oppilaalla. Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärän ylittää talousarvion 71 (1,5%) oppilaalla/opiskelijalla. Ruotsinkielisessä päivähoitossa on lapsia 2 123, eli 135 lasta (-6%) vähemmän kuin talousarviossa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ennakoidaan lapsia olevan talousarvion mukaisesti. Yksityisen hoidon tuen lapsimäärän ennustetaan kasvavan 375 lapsella. Kotihoidon tuen lapsimäärän ennustetaan pienevän 250 lapsella talousarvioon verrattuna. Ostopalvelupäiväkodeissa lapsien määrän ennakoidaan puolestaan kasvavan 70 lapsella talousarvioon verrattuna. Vapaan sivistystyön opiskelijamäärien ja

opetustuntimäärien ennustetaan pysyvän talousarvion tasolla.

Ammatillinen koulutus sai joulukuussa järjestämislupaan 1000 opiskelijavuotta lisää, yhteensä 9 947 opiskelijavuotta, mitä ei ole huomioitu talousarviossa. Tämä aiheuttaa epävarmuutta talouden ennustamiseen, mikäli kaikki opiskelijavuodet täyttyvät. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan 489 oppilaalla talousarvioon verrattuna, mikä myös aiheuttaa epävarmuutta talouden ennustamiseen.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärän kaksinkertaistaminen aloitetaan syksyllä 2018. Ensimmäisen vieraan kielen opetus kaikille peruskoulun ensimmäisellä luokalla oleville oppilaille aloitetaan syksyllä 2018. Kiinan kielen opiskelua laajennetaan peruskouluissa ja lukioissa. Varhaiskasvatuksen kielirikasteinen kokeilu on jatkunut ja perusopetuksessa on laajennettu kielirikasteista opetusta ja kielikylytoimintaa.

Maksuton neljän tunnin varhaiskasvatus viisi-vuotiaille alkaa elokuussa 2018.

Avoimen ammattiopiston toiminta on jatkunut samoin kuin osaamiskeskuksen toiminta ja ohjaamo-toimintamalli.

Monikulttuuriset ohjaajat ovat jatkaneet työtään peruskouluissa.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitusta jatketaan suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa edelleen ja sitä on laajennettu ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen sekä ammatilliseen koulutukseen. Myönteisellä erityiskohtelulla edistetään tasa-arvoisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen toteutumista ja ehkäistään segregatiokehitystä.

Nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemisen kaupunkistrategiahanke pureutuu systeemisten, syrjäyttävien mekanismien tunnistamiseen ja korjaamiseen. Työskentely on käynnistetty yhteistyössä

toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Hankehenkilöstö on rekrytoitu, kevään työpajojen ideoita jatkotyöstetään pilotoitaviksi sekä indikaattorityö on käynnistetty.

Kiusaamisen vastainen ohjelma on käynnistetty. Kiusaamisen nykytilannetta on kartoitettu eri menetelmin ja eri kohderyhmiä kuullen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella. Kartoituksen avulla on saatu keskeisiä teemoja esiin. Kouluilla on suunnitelmat kiusaamis- ja häirintätilanteiden varalta ja lähtökohtaisesti kiusaamiseen puututaan aina. Nykytilan kartoitus toi esiin puuttumisen hankaluuden ja seurannan vaikeuden: vyyhtiin liittyy usein sosiaalinen media, kiusatun haluttomuus puhua aiheesta ja vanhempien tulehtuneet välit toisten vanhempien kanssa tai epäluuloisuus koulun henkilöstön osaamiseen.

Koulutustakuuta toteutetaan edelleen Helsingissä, eli kaikille perusopetuksen päättävälle on tarjolla jatkokoulutuspaikka. Perusopetuksen opinto-ohjauksen lisäksi keskeisiä toimia koulutustakuun varmistamiseksi ovat Stadin ammattiopiston Bryggan palvelut ml. avoimet opinnot, nuorten työpajat.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimialalla on kaikkiaan kaksi sitovaa tavoitetta vuoden 2018 talousarviossa. Toimialan sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä riskitekijät palvelutuotannossa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaympäristön muutosten epävarmuustekijät liittyvät budjettirahoitteisessa toiminnassa varhaiskasvatuksen talouden toteutumisen ennustamiseen. Varhaiskasvatuksen palvelujen kysynnän ennustaminen on haastavaa, mikä johtuu kasvavasta väestöstä, työllisyyden parantumisesta sekä viisi-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutuksista palveluiden kysyntään.

Sitovat tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Helsingissä joustavat elinikäisen oppimisen polut ottavat huomioon erilaisten oppijoiden tarpeet	100 %	100 %
tehostetaan toimialan yhteistä tilankäyttöä	100 %	100 %

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Varhaiskasvatus ja esiopetus		
Suomenkielinen varhaiskasvatus		
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset 31.12.2016	38 102	38 102
Omissa päiväkodeissa 31.12.	24 549	24 354
Ostopalvelupäiväkodeissa 31.12. (sis. maksusit.)	290	360
Perhepäivähoidossa 31.12.	870	870
Lasten kotihoidontuki, lapset 31.12.	8 000	7 750
Yksityishoidontuki, lapset 31.12.	3 275	3 650
Kerhoissa, lapset 31.12.*	1 050	1 050
Esiopetus, perusopetuksessa	68	68
Perusopetuslain mukainen iltapäivätoiminnan oppilaat:	5 800	6 800
Kaupungin järjestämässä iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	1 400	1 400
Muiden järjestämässä avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	4 400	5 400
Suomenkielinen perusopetus	38 646	39 135
Suomenkielinen lukiokoulutus	7 229	7 294
Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning	7 177	7 247
Valmistava opetus -	52	47
Ammatillinen koulutus opiskelijavuosina*)	9 588	10 057
Valtionosuuteen oikeuttava koulutus –	7 857	7 857
Valtionosuuteen oikeuttava lisäkoulutus –	150	150
Oppisopimuskoulutus –	1 581	2 050
*) opiskelijamäärä*0,9		
Muu ammatillisen koulutuksen järjestämä koulutus		
Maksullinen palvelutoiminta henkilötöyvuosina	300	300
Työpajatoiminta, opiskelijamäärä henkilötöyvuosina	132	132
Perusopetuksen lisäopetus oppilasmäärä -	40	40
Suomenkielinen vapaa sivistystyö		
Opetustunnit	101 500	101 500
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	78 000	78 000
Kokeileva, Integroiva, Strateginen opetus	15 000	15 000

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Ruotsinkieliset palvelut		
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus		
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset 31.12.2016	2 548	2 333
Omissa päiväkodeissa 31.12.	2 070	1 967
Ostopalvelupäiväkodeissa 31.12. (sis. maksusit.)	290	210
Perhepäivähoidossa 31.12.	95	65
Esiopetus, perusopetuksessa	93	91
Ruotsinkielinen perusopetus	3 524	3 553
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	1 215	1 257
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö		
Opetustunnit	22 500	22 500
Opiskelijamäärä	6 300	6 300
Kurssilaiset, ilmoittautuneet opiskelijat	18 500	16 500
Opintonsa loppuunsaattaneiden maahanmuuttajien määrä	15	15
Kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut yhteensä	40 650	40 435
Perusopetuslain mukainen ilta- ja yöpäivätoiminta	5 800	6 800
Kaupungin tuottaman perusopetuksen oppilaat yhteensä	42 170	42 688
Kaupungin tuottaman lukiokoulutuksen opiskelijat yhteensä	8 444	8 551
Ammatillinen koulutus	9 588	10 057
Kotikuntakorvausten perusteena olevat oppilasmäärät		
- Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	626	626
- Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat	8 750	8 750

Kaupunki- ympäristö

Kaupunkiympäristön toimialan tulo- ja menoennuste (milj. €)

Tulosyksikkö		TP 2017	TA 2018	2. En- nuste	Erotus TA / en- nuste	Ylitys- oikeus 2018	Edellinen ennuste	Ennus- teen muu- tos
3 Kaupunkiympäristön toimiala	Tulot yhteensä	1 060,4	1 007,1	1 018,8	11,8		1 008,6	10,2
	Menot yhteensä	-703,0	-753,3	-746,9	6,4	-0,2	-753,3	6,4
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-753,5		6,6			
	Toimintakate	357,4	253,7	271,9	18,2	-0,2	255,3	16,7
31001 Kaupunkirakenne	Tulot yhteensä	343,8	457,4	471,5	14,1		458,8	12,7
	Menot yhteensä	-106,9	-185,7	-185,7	0,0	-0,2	-185,7	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-185,9		0,2			
	Toimintakate	236,9	271,7	285,8	14,1	-0,2	273,1	12,7
31002 Rakennukset	Tulot yhteensä	292,2	512,1	509,6	-2,5		512,1	-2,5
	Menot yhteensä	-156,4	-276,1	-273,6	2,5		-276,1	2,5
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-276,1		2,5			
	Toimintakate	135,9	236,0	236,0	-0,0		236,0	0,0
31003 Asuntotuotanto	Tulot yhteensä	11,8	23,2	23,2			23,2	
	Menot yhteensä	-6,5	-19,5	-19,5	0,0		-19,5	
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-19,5		0,0			
	Toimintakate	5,3	3,7	3,7	0,0		3,7	
31004 HSL- ja HSY-kun- tayht. maksusuudet	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-183,6	-198,1	-198,1			-198,1	
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-198,1					
	Toimintakate	-183,6	-198,1	-198,1			-198,1	
31005 Pelastuslaitos	Tulot yhteensä	16,5	14,4	14,5	0,2		14,5	0,0
	Menot yhteensä	-51,4	-52,4	-52,1	0,4		-52,4	0,4
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-52,4		0,4			
	Toimintakate	-34,9	-38,1	-37,5	0,5		-38,0	0,4
31006 Tuki HKL:lle	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-21,6	-18,0	3,6		-21,6	3,6
	TA+ylitysoikeus/TA+yli/Enn		-21,6		3,6			
	Toimintakate		-21,6	-18,0	3,6		-21,6	3,6

Kaupunkiympäristö

Kaupunkirakenne

Tuloja ennustetaan kertyvän 471 milj. euroa eli runsaat 14 milj. euroa talousarviota enemmän. Maanmyynneistä ja rakennuksista arvioidaan kirjautuvan tuloja ennakoitua enemmän eli 129 milj. euroa. Lisäksi rakentamisvalvontamaksuja arvioidaan kertyvän ennakoitua enemmän.

Käyttötalouden menojen ennustetaan toteutuvan käytettävissä olevien määrärahojen mukaisesti. Vuoden 2019 alussa maksettava kertaerä kirjataan vuoden 2018 kuluksi, erän vaikutus toimialalla on noin 0,7 milj. euroa. Yhteen maankäyttösopimukseen liittyvästä maanluovutuksesta ja yhdestä rakennusten myynnistä arvioidaan kirjattavan yhteensä 0,7 milj. euron myyntitappio, jonka kattamiseksi arvioidaan ylitystarve vuoden lopulla.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistymistä seurataan. Keskeisimpiä tavoitteita ja teemoja ovat asuntotuotannon edistäminen, liikkumisen sujuvuus ja kestävätkä kulku- muodot, keskustan elinvoimaisuus, moderni ilmastovastuu, elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat monipuoliset sijaintipaikat yrityksille, ketterä toimintakulttuuri, palveluita uudistetaan asukaslähtöisesti, hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö. Lisäksi omaisuudenhallintaa toteutetaan elinkaaritaloudellisesti, kiinteistökannan laatua parannetaan sekä vahvistetaan kaupungin asemaa metropolialueena.

Asuntotuotantoon arvioidaan luovutettavan rakennusoikeutta noin 300 000 kerrosneliömetriä, joten sitovaa 380.000 kerrosneliömetrin toiminnallista tavoitetta ei ennusteta saavutettavan. Muiden sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Katusuunnittelun tilauskanta on kasvanut, mikä voi vaikuttaa konsulttitoiden aikatauluihin. Haasteena on yleisten alueiden ylläpidon valvonta, jossa valvonnan ostopalvelun osuutta on muiden tarpeiden vuoksi jouduttu vähentämään. Alueiden kasvassa myös ylläpidon pitäminen laadukkaana on haastavaa.

Rakennukset

Tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan runsaat 2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Tulojen ja

menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate arvioidaan saavutettavan.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistymistä seurataan. Rakennuttamispalveluiden johtamana toteutetaan hankkeita yli 500 miljoonalla eurolla. Suurimmat yksittäiset hankkeet ovat Kruunusillat, vuonna 2019 valmistuvat Olympiastadionin peruskorjaus ja Metropolian Myllypuron Kampus. Kiinteistökannan laadun parantamiseen liittyen kiinteistöstrategian valmistelu on käynnissä. Valmistelun aikana on osallistettu sekä toimialojen ja sidosryhmien edustajia. Benchmarking-selvityksissä on haastateltu mm. Suomen yliopistokiinteistöjen, Senaatti-kiinteistöjen sekä Tukholman, Osloon ja Göteborgin edustajia mm. rakennuskannan hallintamalleista ja vuokramalleista. Sisäilmaohjelman valmisteluun liittyen on panostettu erityisesti vuorovaikutuksen kehittämiseen osana sisäilmaongelmien ratkaisua. Kaupungin sisäilma-ryhmän toiminta käynnistyi kesäkuussa. Talonrakennushankkeiden kosteudenhallintaprosessin toimivuuteen lisätään pistokoemaiset työmaakäynnit, joissa selvitetään urakoitsijoiden toimenpiteet työmaiden puhtauden ja kosteuden hallitsemiseksi.

Sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Talonrakentaminen jatkuu erittäin vilkkaana ja se aiheuttaa paineita urakoitsijoiden saatavuudessa ja hintatasossa. Koulujen ja päiväkotien peruskorjausten aikaisten väistötilojen hankkimisessa sekä lisääntyneiden päivähoito- ja esiopetustarpeiden vaatimien tilojen hankinnassa on voimakkaita haasteita. Toimitilojen merkittävin riski on sisäilmaongelmat.

Asuntotuotanto

Tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, joten tulojen ja menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate arvioidaan saavutettavan.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistymistä seurataan. Asuntotuotannon edistämiseksi yhteensä 1117 asunnon rakentamisen aloitus on varmistettu. Asuntotuotanto tavoittelee yhteensä 1691 Facta-kuntarekisterin mukaisesti aloitettua asuntoa tänä vuonna. Kiinteistökannan laadun parantamiseksi korjaushankkeita on tuotanto-ohjelmassa 806 asunnon verran. Näistä 451

asunnon käynnistyspäättös on saatu ja loppuvuonna kilpailutetaan loput 355 asuntoa. Moderni ilmasto-vastuun mukaisesti rakennusten E-lukuvaatimus on ollut tavoitteen mukainen eli kerrostaloissa 80 kWh/m² ja rivitaloissa 90 kWh/m².

Sitovan toiminnallisen tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Rakennusalan ja asuntomarkkinoiden noususuhdanne voi vaikeuttaa hyväksyttävien urakkatarjousten saamista ja viivästyttää asuntuotantoa.

Pelastuslaitos

Tulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Sitovana kohtana olevat menojen arvioidaan alittuvan noin 0,3 milj. euroa. Menojen vähenemään vaikuttavat noususuhdanteen aiheuttama ylimääräinen henkilöpoistuma ja rekrytointivaikeudet.

Kolmesta sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta kaksi ei toteudu. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuteen ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Tavoitteena on vähintään 8600 turvallisuuspistettä. Ennuste on 8000 pistettä, joten tavoite ei toteudu. Talouden noususuhdanteessa valvontatoiminnasta yksityissektorille siirtyviä resursseja ei kyetä korvaamaan riittävän nopeasti, minkä vuoksi valvontaan on käytettävissä suunniteltua vähemmän työpanosta. Poikkeamalla ei tarkastelujaksolla ole vaikutusta Helsingin turvallisuustilanteeseen. Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia vähintään 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävistä. Viive on 67 %, joten tavoite ei toteudu. Kiireellisten ensihoitotehtävien kasvu tammi-maaliskuussa oli 2,8 % edellisvuoden

vastaavasta ajankohdasta. Kasvava tehtävämäärä lisää yksiköiden sidonnaisuutta tehtäviin ja hidastaa lähtönopeutta seuraaviin tehtäviin. Tämän lisäksi asiakkaiden tavoittamisaikaa hidastavat jonoutuvat hälytystehtävät, jotka osoitetaan oman toiminta-alueen ulkopuolella tai vielä sairaalassa oleville yksiköille. Tavoittamisviive ylittää ensihoidon palveluspäätöksen mukaiset tavoitteet. Poikkeaman korjaaminen edellyttää lisäresursointia ensihoitoyksiköiden määrään. Yhteistyö hätäkeskuksen kanssa ei ole johtanut hälytysmäärän kasvutrendin pysäyttämiseen odotetulla tavalla.

Sisäministerin ilmoituksen mukaan Helsingin pelastuskoulu lakkautetaan vuonna 2020. Lakkautamisen myötä ei enää ole mahdollista integroida pelastajakoulutusta suoraan pelastuslaitoksen työelämätarpeisiin ja terveydenhuollon ammattitutkinnon omaavien pelastajien rekrytointi vaikeutuu. Pidemmällä aikavälillä uhkana on pelastajan tehtävien eriytyminen ensihoitajan ammatista, mikä voi olla riski ensihoidon sekä pelastustoiminnan suorituskyvylle suuronnettomuustilanteissa.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos

Liikenneliikelaitoksen toimintaympäristö on ollut vakaa vuonna 2018. Länsimetron käynnistyminen marraskuussa 2017 on selkeyttänyt talouden ennustettavuutta. KVTES-neuvottelusopimuksen mukaisesti palkankorotuksiin HKL oli varautunut talousarviossa.

HKL:n tuotot ja menot ovat toteutumassa talousarviota pienempinä. Toimintatuotot ovat ennusteessa

234,1 miljoonaa euroa eli 10,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa.

Vastaavasti myös menojen ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempinä (TA: 158,8 milj. euroa; Enn: 153,8 milj. euroa). Suurin syy erolle ovat pääomakulut, jotka ovat toteutumassa selvästi talousarviota pienempinä. HKL ei tule nostamaan lainoja talousarviossa suunnitellusti (TA: 299,5 milj. euroa;

Enn: 130,0 milj. euroa) ja yleinen korkotaso on pysynyt matalalla, joten korkokulut ovat toteutumassa 2,7 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä.

Menoissa poistoja arvioidaan toteutuvan 4,3 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän. Suurin yksittäinen syy on Variotram-raitiovaunujen jäljellä olleen hankintamenon alaskirjaaminen 31.12.2017, jonka myötä vaunuista ei toteudu poistoja vuonna 2018. Alaskirjaus liittyi sopimukseen, jonka myötä vaunut palautetaan toimittajalle vuoden 2018 aikana.

HKL laskuttaa pääomakulut HSL:n liikennöintikorvauksina ja infrakorvauksena sekä osittain kaupungin infratukena, joten pääomakulujen toteutuminen talousarviossa ennakoituna pienempänä vaikuttaa myös HKL:n tuottoihin.

Myös henkilöstökulujen sekä aineiden ja palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan talousarviossa arviotua vähemmän.

HKL:n tilikauden tulosennuste on 0,5 miljoonaa euroa (TA: 0 milj. euroa).

Investointien nettoennuste on 132,6 miljoonaa euroa, kun talousarviossa varauduttiin 177, 6 miljoonan euron investointeihin. Metrovaunujen ja metro-siltojen peruskorjaukset eivät ole toteutumassa siinä laajuudessa kuin talousarviovaiheessa ennakoitiin. Myös metroasemien ja varikoiden peruskorjaukset eivät ole toteutumassa aiemmin suunnitellussa aikataulussa.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat uudet raitiovaunut 49,9 miljoonaa euroa. Muita suuria investointeja ovat Raide-Jokerin infra 6,6 miljoonaa euroa, Hakaniemen metroaseman peruskorjaus ja kehittäminen 6,0 miljoonaa euroa, metrovaunujen peruskorjaukset 5,7 miljoonaa euroa, Helsingin metron asetinlaitteen uusiminen 5,3 miljoonaa euroa, Kruunusillat 4,0 miljoonaa euroa ja uudet metrovaunut 3,9 miljoonaa euroa.

HKL toteuttaa toiminnassaan tavoiteohjelmaa 2016-2024, jonka tavoitteet ovat vuonna 2017 hyväksytyn kaupunkistrategian mukaisia. Strategisia tavoitteita toteutetaan kehitysohjelmilla, joista on käynnissä kolme: operatiivisen tehokkuuden, omaisuuden hallinnan ja turvallisuuden kehitysohjelmat.

Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelmalla tavoitellaan HKL:n liikenteen hoidon ja sitä tukevien toimintojen tehostamista. Vuoden 2016 tasosta vuoden 2018 toiselle neljännekselle tultaessa HKL on toteuttanut vuositasolla noin 4 miljoonalla eurolla kustannustehokkuutta parantavia toimia, joista osa on tullut suorien tehostamistoimenpiteiden kautta ja

osa volyyminkasvun myötä. Uusien toimenpiteiden diagnosointi, suunnittelu ja toteutus ovat jatkuvasti käynnissä.

Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma liittyy HKL:n rooliin Helsingin joukkoliikenteen infrastruktuuriin sekä metro- ja raitioliikenteen kaluston omistajana, kehittäjänä ja ylläpitäjänä. Omaisuuden hallinnan kehitysohjelmalla etsitään keinoja mm. nykyisen omaisuuden ylläpidon laadun ja kustannustehokkuuden tarkoituksenmukaiseen hallintaan, joukkoliikenneinfrastruktuurin mahdollistaman tulovirran kasvattamiseen luomalla mahdollisuuksia eri palveluiden kehittämiseen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä uusinvestointien aiempaa korkeatasoisempaan kustannusohjaukseen ja laadunhallintaan. Talvella 2017-2018 käynnistettiin omaisuuslajikohtainen ohjausryhmätyöskentely HKL:ssä ja investointiprojektien ja omaisuuslajien hallinnan uudet toimintatavat on otettu käyttöön kokonaisuudessaan vuoden 2018 aikana.

Turvallisuuden kehitysohjelmassa parannetaan toimintamalleja HKL:n hoitamassa liikenteessä, varikoilla, työmailla, kalustossa ja infrastruktuurissa. Turvallisuuden kehitysohjelman puitteissa ovat valmistuneet mm. HKL:n turvallisuusperiaatteet sekä organisaatioturvallisuusohje. Valmistelussa ovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelyt sekä turvallisuuteen liittyvän mittariston ja seurannan kehittäminen. Kesäkuussa järjestettiin HKL:n turvallisuuden teematapahtumapäivä.

Liikenneliikelaituksen sitovista tavoitteista vuonna 2018 ennustetaan saavutettavan neljä (4) kahdeksasta (8). HKL:n sitovista tavoitteista taloudellisen tuloksen, toiminnan kokonaiskustannusten, raitioliikenteen asiakastyytyväisyyden sekä raitioliikennematkustajien kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennakoitaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Metrolaikenteen asiakastyytyväisyyden ennustetaan jäävän tavoitteesta. Tutkimustietoa ei ole vielä käytettävissä, mutta alkuvuonna metrolaikenteessä esiintyneiden haasteiden ennakoitaan heijastuvan asiakkaiden kokemukseen ja näkymään alle tavoitteen jäävässä metrolaikenteen liikennöitsijäarvosanassa.

Liikennöinnin luotettavuuden ennustetaan jäävän tavoitteesta sekä metro- että raitioliikenteessä. Ajetujen lähtöjen osuutta on alkuvuonna laskenut henkilökuntapula ja tekniset viat. Metrolaikenteessä on ollut poistumaa henkilöstössä ja tilanteen odotetaan paranevan heinäkuussa valmistuvien uusien kuljettajien myötä. Raitioliikenteessä henkilökuntapulasta johtuneet ajamattomien lähtöjen määrät ovat olleet kasvussa sekä varakuljettajien vähentämisen että

akuuttien, kesken päivää sattuneiden sairauspoissaolojen yhtäaikaisen toteutumisen vuoksi. Myös teknisiä vikoja on ollut enemmän kuin edellisellä vuonna.

Metroluennematkustajien kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennustetaan jäävän tavoitteista, mutta pysyvän silti viime vuoden tasolla.

Metron liikennöinnin luotettavuuteen liittyy riskejä mm. alkuvuonna esillä olleiden henkilöstövajauksen ja teknisten haasteiden osalta.

HKL:n tulos- ja rahoituslaskelmaennuste (1 000 €)

TP 2017 TA 2018 2. Ennuste Erotus
TA/Ennuste

Tuloslaskelma

Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	18 935	21 581	18 005	-3 576	21 581	-3 576
Muut myyntitulot	161 702	199 987	192 532	-7 455	192 437	95
Liikevaihto	180 637	221 568	210 537	-11 031	214 018	-3 481
Valmistus omaan käyttöön	5 407	6 473	5 699	-774	5 928	-229
Liiketoiminnan muut tuotot	20 081	16 844	17 818	974	17 726	92
Varsinaiset kulut	-129 527	-158 799	-153 756	5 043	-153 527	-229
Poistot	-48 329	-50 038	-45 754	4 284	-46 439	685
Liikelyijäämä/alijäämä	28 270	36 048	34 544	-1 504	37 706	-3 162
Rahoitustuotot	33					
Korkokulut kaupungin lainasta	-1	-4 184	-807	3 377	-184	-623
Muut korkomenot	-3 824	-3 593	-4 268	-675	-4 386	118
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442		-8 442	
Muut rahoitusmenot	-12 143	-20 036	-19 479	557	-20 036	557
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	3 893	-207	1 548	1 755	4 658	-3 110
Poistoeron muutos	2 975	2 767	2 767		2 767	
Varausten muutos	-3 893	-2 560	-3 765	-1 205	-3 765	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 975	0	550	550	3 660	-3 110

Rahoituslaskelma

TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	28 270	36 048	34 544	-1 504	37 706	3 162
Poistot ja arvonalentumiset	-48 329	-50 038	-45 754	4 284	-46 439	-685
Rahoitustuotot ja -kulut	-24 377	-36 255	-32 996	3 259	-33 048	-52
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-614	0	-520	-520	-551	-31
Toiminnan rahavirta	52 836	49 831	47 822	-2 009	51 648	3 826
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-105 910	-177 640	-138 365	39 275	-146 831	-8 466
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-40 704	5 000	4 480	-520	2 036	-2 444
Investoinnin rahavirta	-146 614	-172 640	-133 885	38 755	-144 795	-10 910
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-93 778	-122 809	-86 063	36 746	-93 147	-7 084
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Lainakannan muutokset	-11 546	279 227	114 045	-165 182	254 045	140 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-27 493	-156 418	-28 069	128 349	-156 418	-128 349
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-39 039	122 809	85 976	-36 833	97 627	11 651
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-132 817	0	-87	-87	4 480	4 567

Sitovat tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Laaditaan MAL-sopimuksen ja AM-ohjelman mukaisesti asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 600 000 kerrosneliometriä pääosin raideliikenteen palvelualueelle. Kerrosalasta on täydennysrakentamista vähintään 240 000 kerrosneliometriä.	100 %	100 %
Asuntotuotantoon luovutetaan rakennusoikeutta vähintään 380 000 kerrosneliometriä.	380 000	380 000
Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon.	100 %	100 %
Rakennetaan ja otetaan käyttöön toimialan asiakastytyväisyyden mittausjärjestelmä.	100 %	100 %
Energiansäästö tavoite ulkovalaistuksen ja toimitilojen osalta on 3 prosenttia toimitilojen ja ulkovalaistuksen vuoden 2015 energiankulutuksesta.	100 %	100 %
Vuoden 2018 aikana laaditaan kaupungin toimitilakiinteistöjen korjausvelan hallintasuunnitelma ja esitys sen seurannasta.	100 %	100 %
Tyhjien tilojen osuus vuokrattavissa olevasta toimitilakannasta on enintään 4 prosenttia.	4 %	4 %
Asuntotuotanto rakennuttaa 1 500 asuntoa.	1 500	1 500
Pelastuslaitos		
Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuden ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2018 tavoitteena on vähintään 8600 turvallisuuspistettä.	8600	8000
I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.	50	50
Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia vähintään 70 %:ssa kiireellisyysluokien A ja B tehtävistä.	70	67
HKL		
Tilikauden tulos on vähintään nolla.	0	0,5
Liikennöintikustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys)	0,056	0,055
Raitioliikenteen asiakastytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,04; metro 2016: 4,19)	4,04	4,04
Metroliikenteen asiakastytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,04; metro 2016: 4,19)	4,19	4,09
Raitioliikenteen luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %)	99,84	99,83
Metroliikenteen luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %)	99,84	99,59
Matkustajien kokemus järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,22; metro 2016: 4,18)	4,22	4,22
Matkustajien kokemus järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,22; metro 2016: 4,18)	4,18	4,15

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvui	Ennuste
31001 kaupunkirakenne		
Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinointiaika, keskiarvo enintään arkipäivää	5	5
Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika enintään, keskiarvo pv	19	19
Ulkoiset maanvuokrat, milj. €, vähintään	214	215
Kaupungin tuella rakennettujen hissien määrä, kpl	60	60
Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, yli 0,5 milj. euron vahinkoja ei toteudu pohja- ja kalliorakentamisessa, vahinkojen määrä, kpl	0	0
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita	550	550
Uudisrakennusmittauksia	650	650
Pysäköinnin valvontatapahtumat	1 200 000	1 200 000
Ympäristönsuojelussa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	430	430
Elintarviketurvallisuudessa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	2 700	2600
Ympäristöterveydessä tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	500	500
Kaupunkisuunnittelun menot €/ asukas	41	41
Kaupunkisuunnittelun menot €/ kaavoitettu kokonaiskerrosala (k-m2 5 v keskiarvo)	22	22
Ulkovalaistuksen energian kulutus KWh/asukas	71,2	70,6
Kaavoituksen mahdollistamat uudet asunnot (kpl)*	6 000	6 000
Kaavoitettu kokonaiskerrosala (k-m2)**	1 300 000	1 300 000
Suunnitellut baana- ja pyöräilyn pääväyläkilometrit (km) **	10	10
Suunniteltujen pyöräpysäköintipaikkojen lkm **	300	300
Alueidenkäytön valvontatapahtumat	15 000	18 000
Katutyöluvut	6 000	6 000
Tilapäiset liikennejärjestelyt, kpl	6 700	6 700
Sijoitusluvut ja -suostumukset	450	450
Maanvuokrasopimukset, HKR	1500	4500
Tonttikorkeusilmoitukset	600	600
Pysäköintivirhemaksut ja -huomautukset, kpl	200 000	180 000
Pysäköintiautomaatit, kpl	450	550
Pysäköintitunnukset	28000	28000
Kunnossa- ja puhtaanapitosiirrot, kpl	11 900	11 900
Pysäköinninvalvonnan siirrot, kpl	4 100	4 100
Ylläpidettävä katuala, ha	2 112	2 088
Ylläpidettävät sillat, m ²	322 000	33 561
Yleiset käymälät, kpl	39	38
Uudelleen päällystetty katuala, ha	46	62
Rakennetut puistot, ha	924	918
Pellot ja niityt, ha	1 045	889

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvui	Ennuste
Metsäiset alueet, ha	4 655	4 206
Katuvihreä , ha	496	435
Rakennusvalvonnan lupapäätökset, kpl	3 600	2 500
Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset, kpl	700	600
Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoja kpl	6 000	6 000
Käyttötarkoituksen muutokset, asuntoja kpl	1 000	1000
Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimistot, liiketilat, julkiset tilat kem²	300 000	200 000
Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollisuus ja varastotilat kem²	90 000	50 000
Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut kem²	7 500	5 000
Rakennusvalvonnan erityissuunnitelmat, kpl	42 000	tietoja ei saa järjestelmästä
Rakennusvalvonnan katselmukset, kpl	15000	15000
Uudisrakentamisen määrä milj. m³	4,3	4,3
31002 rakennukset		
Tyhjien tilojen osuus tilakannasta enintään % *)	4	3,88
Uudisrakennukset ja peruskorj, m²	60 000	63 000
Arkkitehtuuripalvelun projekteille tehdyt tunnit	30 000	32 000
Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu lämpöenergian kulutus, kWh/brm2/v	140	140
Tiloja vuokrauksessa, m2	2 970 000	2 920 000
Tiloja ylläpidossa, m2	1 880 000	1 880 000
Tilojen pinta-ala suhteessa asiakasmäärään	0,96	0,96
31005 Asuntotuotanto		
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	1238	1125
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	262	375
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä asuntoja kpl	1 500	1500
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asuntoja kpl	697	800
HKL		
Paikkakilometrit Raitioliikenne	734	733
Paikkakilometrit metroliikenne	3 513	3 455
Paikkakilometrit yhteensä	4 247	4 188
Pelastuslaitos		
Määräaikaisen valvontatoiminnan piirissä olevissa valvontakohteissa riskiluvun 3–5 saaneiden kohteiden osuus kaikista valvonnan piirissä olevista kohteista ei laske.	100	100
Maallikoiden havaitsemista kammiovärinäpotilaista selviytyy vähintään 32 %.	100	70
Ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuus ei nouse vuoteen 2017 verrattuna.	100	98
VATU-menettelyt toteutuvat 100 %	100	90
Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään sama kuin vuonna 2017.	100	100

Kulttuuri ja vapaa-aika

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan tulo- ja menoennuste (milj. €)

Tulosyksikkö		TP 2017	TA 2018	2 En- nuste	Erotus TA / en- nuste	Ylitys- oikeus 2018	Edel- linen ennuste	Ennus- teen muutos
4 Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala	Tulot yhteensä	28,7	27,2	29,7	2,5		29,1	0,6
	Menot yhteensä	-226,8	-235,9	-240,3	-4,4		-238,8	-1,5
	TA+ylitysoikeus/TA+yliit/Enn		-235,9		-4,4			
	Toimintakate	-198,0	-208,7	-210,6	-1,9		-209,7	-0,9
41001 Kulttuuri ja vapaa-aika	Tulot yhteensä	17,2	27,2	29,7	2,5		29,1	0,6
	Menot yhteensä	-110,8	-202,1	-206,5	-4,4		-205,0	-1,5
	TA+ylitysoikeus/TA+yliit/Enn		-202,1		-4,4			
	Toimintakate	-93,5	-174,8	-176,8	-1,9		-175,8	-0,9
41002 Kulttuurin laitosavus- tukset	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-8,9	-24,3	-24,3			-24,3	
	TA+ylitysoikeus/TA+yliit/Enn		-24,3					
	Toimintakate	-8,9	-24,3	-24,3			-24,3	
41003 Liikunnan laitosavutukset	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-4,5	-9,5	-9,5			-9,5	
	TA+ylitysoikeus/TA+yliit/Enn		-9,5					
	Toimintakate	-4,5	-9,5	-9,5			-9,5	

Kulttuuri ja vapaa-aika

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talouden toteutumiseen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on kolme talousarviokohtaa: kulttuuri ja vapaa-aika (talousarviokohta 41001), kulttuurin laitosavustukset (talousarviokohta 41002) ja liikunnan laitosavustukset (talousarviokohta 41003).

Kaupunginvaltuusto päätti 28.2.2018 siirtää etsivä nuorisotyön määrärahat yhteensä 450 000 euroa kasvatukseen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle nuorisopalvelukokonaisuuteen. Käyttötalouden kustannuksia lisää Pirkkolan jäähallin sulkeminen, mikä aiheuttaa liikuntapalveluiden tilankäyttöavustuksiin 167 000 euron ylityksen vuonna 2018. Kustannuksia kasvattaa myös vuoden 2018 sopimuspalkantarkistukset yhteensä 756 000 euroa. Kaupunkikirjaston keskuskirjaston valtakunnallinen kehittämistehtävä lisää kustannuksia vielä 995 000 euroa käyttötaloudessa. Määrärahan siirron jälkeen talousarviokohdan (4 10 01) kulttuuri ja vapaa-ajan toimintakate alittaa talousarvion 1 919 000 eurolla. Toimintakate on valtuustoon nähtävä sitova.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan laitosavustukset sisältävät kulttuurin laitosavustukset sekä liikunnan laitosavustukset. Näiden talousarviokohtien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kirjastopalveluissa digitalisaatio muuttaa toimintaympäristöä nopeasti. Muuttuva toimintaympäristö luo jatkuvaa painetta teknologia-, sopimus- ja kumppanuusosaamisen kehittämiseksi. Kirjastoverkko muuttuu vuonna 2018, kun keskustakirjasto Oodi, Laajasalon yhdistetty kirjasto ja nuorisotila avautuvat.

Hakasalmen huvila suljetaan vuonna 2017 aloitetun ikkunakorjauksen jatkumisen vuoksi 5,5 kuukaudeksi, mikä puolestaan vähentää vuokra- ja myyntituloja. Työväenasuntomuseota ei avata kesäkaudeksi 2018 yleisölle ja Hakasalmen huvilan Suruton kaupunki -näyttelyssä otetaan käyttöön pääsymaksut.

Helsingin taidemuseo valmistelee Helsinki biennalia vuodeksi 2020. Biennalin valmistelun kustannukset vuonna 2018 painottuvat syksyyn, mikä näkyy toteutuneessa menokertymässä.

Yleisissä kulttuuripalveluissa Stoa aukiolla suoritetaan laaja peruskorjaus alkaen kesäkaudella 2018. Kulttuurikeskus Caisan muutto Leipätehtaalle aiheuttaa katkon toiminnassa, mikä puolestaan vaikuttaa suoraan suoritteiden määrään.

Liikuntapaikkojen rakennuttaminen ja osa siihen liittyvästä asiantuntemuksesta siirtyi kaupungin johtamisjärjestelmän muutoksen yhteydessä kaupunkiympäristön toimialalle vaikuttaen liikuntapalveluiden tuottamiseen.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Kaupunkistrategiasta on toimialalla johdettu kuusi keskeistä aluetta: tapahtumakaupunki, hyvinvointi ja liikkuminen, nuorten hyvinvointi, kaupunginosat, merellisyys sekä Kuvan tapa toimia. Toimintasuunnitelma etenee suunnitellusti näiden osa-alueiden mukaan. Erityisesti voidaan mainita keskustakirjasto Oodi sekä Laajasalon kirjasto ja nuorisotila, jotka etenevät aikataulussa ja avataan syksyn aikana. Nuorisopalveluissa on käynnistynyt etsivän nuorisotyön toiminta. Rajasaareen on avattu uusi merellinen tukikohta. Yhteinen toimitilahanke on edennyt välivaiheeseen, jossa n. 100 henkilöä hallinto- ja tukipalveluista muuttaa yhteiseen toimitilaan. Toimialan vastuulla oleva kaupunkitason liikkumishjelma on käynnistynyt ja etenee toimialayhteisesti. Digitalisaatiosuunnitelma on valmistunut ja hyväksytty lautakunnassa. Motivaatiopohjaisesti laaditut kaupunkilaisprofiilit ovat valmistuneet palvelujen käyttöön.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on 19 sitovaa toiminnallista tavoitetta. 15 sitovaa toiminnallista tavoitetta saavutetaan vuonna 2018. Neljää sitovaa toiminnallista ei saavuteta ao. vuonna. Kirjaston aukiolotuntien ja kirjastokäyntien määrän ennustetaan jäävän alle tavoitteen. Aukiolotunnit jäävät tavoitteesta, koska Pukinmäen kirjasto suljetaan kesällä korjauksen ajaksi, ja Kirjasto10 sekä Laajasalon kirjasto suljetaan syksyllä kyseisten kirjastojen muuttovalmistelujen vuoksi. Toisaalta joulukuussa avautuvan keskustakirjasto Oodin arvioidaan

tuovan suuren käyntimäärän lisäyksen. Käyntitavoitetta alentaa merkittävimmin se, että suorien verkkokäyntien määrä laskee voimakkaasti. Fyysisten ja verkkokäyntien kokonaismäärän arvioidaan olevan 13 000 000 vuoden lopussa, mikä jää 14 % tavoitteesta. Verkkokäyntien määrän äkillinen lasku ja heilahtelu osoittavat, että perinteinen verkkokäynti on muuttamassa muotoaan. Mittari ei kuvasta asiakkaiden todellista asiointimuutosta.

Kulttuuripalveluissa yhteisöllisten tapahtumien määrän ennustetaan alittuvan Stoa:n remontin viivästyksen vuoksi. Myös avustusten määrän ennakoidaan laskevan 2018 avustusjärjestelmän uudistuksen lakkautettujen apurahojen johdosta.

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä riskitekijät palvelutuotannossa

Kaupungin asukasluvun nopea kasvu luo riskin kaikkien kulttuuripalvelujen kantokyvylle. Entistä koulutetummat kansalaiset käyttävät

kulttuuripalveluja yhä aktiivisemmin. Matkailijamäärän kasvu lisää vastaavasti varsinkin museoiden käyttöä. Samanaikainen vastaaminen kaupunkistrategian haasteisiin tuo lisäpainetta.

Julkisten avointen tilojen turvallisuuteen liittyy riskiä, joita erityisesti keskustakirjaston suunnittelussa on huomioitu laaja-alaisella yhteistyöllä. Kaupungin asukasluvun nopea kasvu luo riskin kirjastopalvelujen kantokyvylle. Riskinä on myös epäonnistuminen digitaalisten palvelujen edistämisessä ja uusien asiakkaiden tavoittamisessa.

Koulujen sisäliikuntatilojen varaustoiminta siirtyi 1.6.2017 ja siihen liittyvä koulujen iltavalvonta siirtyivät 1.1.2018 liikuntapalvelukokonaisuuden vastuulle, joka on riski vuonna 2018, koska toiminnasta on vasta vähän kokemuksia.

Pirkkolan liikuntapuiston jäähalli suljettiin kevätkauden päätteeksi sisäilmaongelmien takia. Hallia ei oteta käyttöön syksyllä 2018. Tämä aiheuttaa lisäyksiä tilankäyttöavustukseen ja vähentää käyntikerjoja. Jäähallin uudelleen avaamista pitkittää se, että sen peruseräparannus on ajoitettu vasta vuosille 2019 - 2020.

Sitovat tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Tiedolla johtaminen: Monipuolista tietoa hyödyntävän toimintatavan käyttöön ottaminen toimialalla. Tavoitteen toteutumisen mittarina ovat tiedolla johtamisen tavoitteiden ja mittareiden valmistuminen, tiedolla johtamisen käytäntöjen kuvaus sekä toimintatavan käyttöön ottaminen vuoden 2018 aikana.		100 %
Asiakaskokemus: Toimialan eri palvelujen kohderyhmät määrittellään asiakastunte- mukseen perustuvien motivaatiopohjaisten kävijäprofiilien avulla. Kullekin palvelulle määritellään asiakaslupaukset ja tavat arvioida asiakaskokemuksen laatua. Tavoitteen toteutumisen mittarina on asiakaslupausten ja ensimmäisten asiakaskokemuserviöiden valmistuminen. Näitä käytetään lähtötietoina sekä niiden pohjalta laaditaan vuoden 2019 sitovia toiminnallisia tavoitteita.		100 %
Digitaalisuus: Toimialan palveluissa toteutetaan rajattu kokeilu eri palveluja yhdistävästä digitaalisesta asiakkuudesta, jolla lisätään toimialan palvelujen saavutettavuutta. Kokei- lun tulokset ovat koko kaupunkiorganisaation käytössä. Tavoitteen toteutumisen mittarina ovat kokeilun toteuttaminen ja sen tulosten valmistuminen.		100 %

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Liikunta		
Käyntikerrat	8 400 000	8 400 000
Aukiolopäivät (monitoimi- ja uimahallit, maauimalat ja tekojäähentät)	2 730	2 730
Nuoriso		
Käyntikerrat	1 430 000	1 430 000
Toiminnan tuottamiseen osallistuneet nuoret	3300	3300
RuutiBudjettiin osallistuneet yläkoulut (%)	100	100
Kulttuuri		
Yleiset kulttuuripalvelut		
Tapahtumien määrä	1 680	2 156
Käyntikerrat	430 000	533 080
Yhteisöllisesti tuotetut tapahtumat	255	218
Haettujen avustusten määrä	990	800
Orkesteri		
Sinfoniakonserttien määrä	44	44
Käyntikerrat	110 000	110 000
HAM		
Käyntikerrat	145 000	145 000
Museo		
Käyntikerrat	300 000	350 000
Julkiseen verkkoon avatut tietueet	60 000	65 000
Kirjasto		
Aukiolotunnit	106 000	105 000
Käyntikerrat	15 500 000	13 000 000

Sosiaali ja terveys

Sosiaali- ja terveystoimialan tulo- ja menoennuste (milj. €)

Tulosyksikkö		TP 2017	TA 2018	2. En- nuste	Erotus TA / En- nuste	Ylitys- oikeus 2018	Edel- linen ennuste	Ennus- teen muutos
5 Sosiaali- ja terveystoimiala	Tulot yhteensä	204,7	192,4	192,9	0,4		198,6	-5,7
	Menot yhteensä	-2 046,4	-2 060,6	-2 076,9	-16,3		-2 060,0	-16,9
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-2 060,6		-16,3			
	Toimintakate	-1 841,7	-1 868,1	-1 884,0	-15,8		-1 861,4	-22,6
51001 Sosiaali- ja terveys	Tulot yhteensä	168,7	164,6	163,8	-0,7		168,2	-4,4
	Menot yhteensä	-1 434,2	-1 453,6	-1 453,6	0,0		-1 453,6	
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-1 453,6		0,0			
	Toimintakate	-1 265,6	-1 289,0	-1 289,8	-0,7		-1 285,4	-4,4
51002 Toimeentulotuki	Tulot yhteensä	15,0	9,4	7,6	-1,8		8,3	-0,6
	Menot yhteensä	-30,9	-20,5	-17,0	3,5		-16,8	-0,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-20,5		3,5			
	Toimintakate	-16,0	-11,1	-9,3	1,8		-8,5	-0,8
51003 Vastaanotto- keskukset	Tulot yhteensä	20,6	15,2	20,4	5,2		21,0	-0,7
	Menot yhteensä	-17,4	-14,5	-17,5	-3,0		-18,0	0,5
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-14,5		-3,0			
	Toimintakate	3,2	0,7	2,9	2,2		3,0	-0,1
51004 Apotti	Tulot yhteensä		0,4	3,3	1,1	-2,2		1,1
	Menot yhteensä		-1,8	-6,3	-5,6	0,7		-5,9
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn			-6,3		0,7		
	Toimintakate		-1,4	-3,0	-4,5	-1,5		-4,8
51005 HUS-kuntayhtymän maksuosuus	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-562,0	-565,7	-583,2	-17,5		-565,7
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn			-565,7		-17,5		
	Toimintakate		-562,0	-565,7	-583,2	-17,5		-565,7

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viisi talousarvio-kohtaa: sosiaali- ja terveyspalvelut, toimeentulotuki, vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut, Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviomenojen ennustetaan ylittyvän yhteensä noin 16 milj. euroa ja talousarviotulojen ylittyvän yhteensä noin 0,4 milj. euroa. Menoylitys aiheutuu pääosin talousarviokohdan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioidusta menojen ylityksestä.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulojen arvioidaan alittavan talousarvion 0,7 milj. eurolla ja menojen toteutuvan talousarvion mukaisesti. Sosiaali- ja terveyspalvelujen ylityspaine on tällä hetkellä noin 6,7 milj. euroa, josta pääosa koostuu perhe- ja sosiaali- palvelujen asiakaspalveluostoista.

Ylityspainetta on perhe- ja sosiaalipalveluissa 8,1 milj. euroa, joka koostuu pääosin lastensuojelun si- jaishuollon asiakaspalvelujen ostoista. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen menojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Terveys- ja päihdepalvelujen menojen ennustetaan alittavan talousarvion 0,9 milj. euroa ja hallinnon alittavan budjetin 0,5 milj. euroa.

Edellä kuvattujen sosiaali- ja terveyspalvelujen ylityspainetta aiheuttavien tarpeiden odotetaan ta- saantuvan loppuvuoden aikana. Kustannusten kehi- tystä seurataan kuukausittain tarkasti osana johta- mista ja tarvittaessa ryhdytään tilanteen edellyttä- miin toimenpiteisiin.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen menojen arvioidaan olevan noin 3,5 milj. euroa talousarviota alhaisemmat. Menojen ennustetaan alittuvan täydentävän toimeentulotu- en ja kotouttamistuen osalta. Ehkäisevän toimeen- tulotuen arvioidaan ylittävän talousarvion 0,6 milj. euroa.

Toimeentulotuen menot eivät ole täysin vertailukel- poisia edelliseen vuoteen verrattuna johtuen pe- rustoimeentulotuen siirtymäajasta (tammi-maalis- kuu 2017), jolloin perustoimeentulotukea maksettiin

kunnasta. Täydentävän toimeentulotuen määrän arviointi on lakimuutoksen myötä aiempaa haas- teellisempaa, koska osa aiemmin täydentävänä toi- meentulotukena myönnetystä tuesta myönnetään nykyään perustoimeentulotukena.

Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut

Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maa- hanmuuttopalvelut talousarviokohdan toimintakat- teen arvioidaan ylittyvän noin 1,6 milj. eurolla. Kus- tannukset ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta läpilaskutettavia eriä, valtio korvaa kustannukset täysimääräisinä.

Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus

Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus talousarviokoh- dan ennustetaan alittavan toimintakatteen noin 1,5 milj. eurolla. Tulojen arvioidaan alittuvan 2,2 milj. euroa ja menojen 0,7 milj. euroa. Talousarviokoh- dan tulot koostuvat pääosin sote- ja maakuntaval- mistelussa Uudenmaan maakuntaan resurssisopi- muksella työskentelevän henkilöstön toteutuneista laskutetuista työtunneista. Loppuvuoden valmiste- lussa työskentelevien henkilöiden ja laskutettavien työtuntien määrä on riippuvainen sote- ja maakun- tauudistuksen lainsäädännön etenemisestä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS:n) tammi-maaliskuun käytön perusteella laaditun en- nusteeseen mukaan talousarviokohdan menojen ar- vioidaan ylittyvän 33,2 milj. euroa. Tammi-maalis- kuussa käytön volyymi ja palvelujen laskutus ovat olleet budjetoitua korkeammalla tasolla. Menoylitys- arviossa ei ole huomioitu vuoden 2018 tilikauden ylijäämän palautusta. Arvio Helsingin ylijäämän pa- lautuksesta on 15,6 milj. euroa, jonka jälkeen meno- jen arvioidaan ylittyvän 17,5 milj. euroa. Jos jäsen- kuntapalautus toteutuu edellä arvioitua suurempa- na, talousarviokohdan menoylitys pienenee. Toteu- tunutta käyttöä seurataan ja arviota talousarvioon varattujen määrärahojen ylityksestä tarkennetaan seuraavassa ennusteessa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sekä sosiaali- ja terveystaloudelliset toimeentulotuen talousarviokohtien kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Sitovat tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Erityistä tukea tarvitsevien lasten palveluja lisätään ja kehitetään peruspalveluissa, ja lastensuojeluasiakkaiden määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Aikuisssosiaalityön palvelutarpeen arviointien määrä kasvaa 20 % suhteessa asiakasmäärään vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä ($T3 \leq 10$ vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).		100 %
Asiakas pääsee hammaslääkärin kiireettömälle vastaanotolle alle kolmessa kuukaudessa ($T3 \leq 90$ vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).		100 %
Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muotoja vahvistamalla.		100 %
Kotona asumista tuetaan palveluita vahvistamalla niin, että kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Sähköinen asiointi kasvaa vähintään 20 % vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Asiakaskokemus paranee terveysasemilla ja kotihoidossa vuoteen 2017 verrattuna.		100 %
Ehkäisevän toimeentulotuen budjetista kohdennetaan ehkäisevänä tukena vähintään 45 % lapsiperheille.		100 %

Muut toiminnalliset tavoitteet	Talousarvio	Ennuste
Terveysneuvonta, terveydenhoitaja, käynti	225 000	225 000
Terveysneuvonta, lääkärikäynti	58 000	56 000
Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja, käynti	114 000	114 000
Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaja, käynti	48 000	48 000
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lääkärikäynti	22 000	21 000
Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk	328 000	328 412
Lastensuojelun laitoshoido, hoitovrk	191 000	202 020
Läheisverkostosijoitukset, hoitovrk	13 000	12 800
Kasvatus- ja perheneuvonta, käynti	21 000	19 000
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	28 000	27 600
Terveysaseman lääkärin vastaanotto, käynti	480 000	490 000
Terveysaseman lääkärin vastaanotto, muu asiointi	300 000	310 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti	410 000	390 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi	350 000	490 000
Suun terveydenhuolto, käynti	530 000	527 000
Pkl-vastaanotto, käynti	48 000	53 177
Pkl-vastaanotto, muu asiointi	21 000	25 014
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	45 000	47 000
Terveyskeskuspäivystys, käynti	135 000	140 000
Päivystyksen psykiatrian pkl, käynti**	9 000	9 600
Psykiatrian avohoito, käynti	175 000	174 000
Psykiatrian avohoito, muu asiointi	70 000	73 100
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	70 000	75 000
Psykiatrian avohoitopäivä	60 000	46 000
Polikliininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana	65 000	62 500
Korvaushoido, käynnit vuoden aikana	140 000	141 000
Päihdehuollon asumispalvelut. asumisvuorokaudet yht.	75 000	75 000
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht.	33 000	24 500
Kotihoito, käynti	2 900 000	2 964 001
Kotihoito, muu asiointi	400 000	326 034
Somaattinen sairaalahoido, päättyneet hoitojaksot	28 000	27 360
lääkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen, vrk	1 100 000	1 074 111
lääkkäiden ympärivuorokautinen laitoshoido, vrk	400 000	360 474

Investoinnit

Investoinnit

	TP 2017	TA 2018	Ylitys- oikeus 2018	TA + ylitys- oikeus 2018	2. Ennuste	Toteuma %	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Kiinteä omaisuus	77	87	21	108	98	91	99	0
Rakennukset	190	218	35	254	214	84	207	-7
Kadut ja liikenneväylät	135	143	17	160	149	93	152	3
Puistot ja liikunta- alueet	15	20	5	25	21	82	22	2
Irtaimen omaisuuden perushankinta	45	71	29	101	91	90	89	-1
Arvopaperit	2	27	7	33	27	80	17	-9
Muu pääomatalous	4	6	9	15	5	33	4	-0
Korkeasaaren eläin- tarha	4							
Yhteensä	471	572	123	695	604	87	591	-13

Investoinnit

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitoksia) ovat 572 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen yhteensä 123 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 695 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 604 milj. euroa eli 87 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 546 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 182 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 142 milj. euroa eli 78 %. Kaupungin investointimenoihin on yhteensä käytettävissä 877 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 746 milj. euroa eli 85 %.

Kiinteän omaisuuden myyntiarvio on 130 milj. euroa, joka on 30 milj. euroa talousarviota suurempi. Myynneistä saatava myyntihinnan ja tasearvon erotus noin 123 milj. euroa kirjataan tuloiksi käyttötalo-uden talousarviokohtaan Kaupunkirakenne. Investointiosaan kirjataan myyntien tasearvo eli noin 7 milj. euroa.

Rakennusten ja osakkeiden myyntiarvioksi on talousarvioon kirjattu 20 milj. euroa. Ennuste tälle vuodelle on 10 milj. euroa. Merkittävimpiä kohteita on Kansakoulukatu 3:n virastokiinteistö.

Kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin on käytettävissä talousarviossa varatun noin 12 milj. euron lisäksi edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetty vajaa 5 milj. euron ylitysoikeus mukaan lukien yhteensä 16 milj. euroa. Määrärahaa arvioidaan käytettävän 23 milj. euroa. Ylitystarve 7 milj. euroa liittyy Vuosaaren ja Kruunuvuoren alueiden maankäytösopimusten toteuttamiseen. Loppuvuonna tarkentuvan määrärahan käytön ja tarkentuvien tarpeiden jälkeen valmistellaan tarvittava ylitysesitys. Täydennysrakentamiseen ja korvausinvestointeihin ennustetaan käytettävän 4 milj. euroa eli talousarviossa varatut määrärahat kokonaisuudessaan.

Projektialueiden esirakentamiseen on kaupungin-hallituksen käytettäväksi osoitettu noin 67 milj. euroa. Projektialueilla ennustetaan käytettävän 50 milj. euroa, joten määrärahaa jää käyttämättä 16 milj. euroa. Kalasataman esirakentamiseen ennustetaan tarvittavan 30 milj. euroa. Länsisataman esirakentamisen arvioitu rahankäyttö on 13 milj. euroa. Pasi-lan esirakentamiseen arvioidaan käytettävän 4 milj. euroa ja Kruunuvuorenrannan esirakentamiseen

2 milj. euroa. Määrärahaa jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy myöhemmään ajan-kohtaan. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupaedellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitet-tujen projektialueiden ulkopuolisten kohteiden esira-kentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin jne. käytettävissä olevat 21 milj. euron määrärahat käytetään kokonaan.

Talonrakennusinvestointeihin on käytettävissä myönnetty ylitysoikeudet mukaan luettuna yhteen-sä 254 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 214 milj. euroa.

Uudisrakentamisen määrärahaa jää ennusteen mu-kaan käyttämättä 29 milj. euroa. Määrärahasta jää käyttämättä 20 milj. euroa, koska Stadin ammatti-opiston Roihupellon kampuksen 1. vaiheen, lasten päiväkotit Malminkartanon, lasten päiväkotit Suur-suon, leikkipuisto Kotinummen, leikkipuisto Lohi-käärmeen, leikkipuisto Brahen, lasten päiväkotit Aa-dan ja leikkipuisto Idan sekä Vesalan peruskoulun laajennuksen uudisrakennushankkeiden aloituk-set ovat siirtyneet talousarvion aikatauluista. Lo-put käyttämättömästä määrärahasta on siirtyvää investointirahoitusta, joka tarvitaan vuonna 2018 valmistuvien uudisrakennushankkeiden takuuaikai-siin velvoitteisiin kuluva vuoden jälkeen ja hank-keisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019. Suurimmat ra-kentamisvaiheissa olevat uudisrakennushankkeet ovat Keskustakirjasto, rakentamispalveluliikelaitos Staran ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikunta-palveluiden Vuosaaren työtukikohta, lasten päivä-koti Yliskylä ja Borgströminmäki sekä Jätkäsaaren peruskoulu.

Korjausrakentamismäärärahaa jää käyttämättä 8 milj. euroa, koska Aleksis Kiven peruskoulun, Hel-singin medialukion ja Metropolian Arabianrannan kampuksen perusparannushankkeiden sekä Pui-stopulun peruskoulun aineopetusluokkien rakentami-sen aloitukset ovat siirtyneet talousarvion aikatau-luista. Merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat korjaushankkeet ovat Roihuvuoressa Prinsessan-tiellä sijaitsevan ammatillisten toimipaikan, Alppi-lan lukion, Botby grundskolanin ja Munkkivuoren ala-asteen perusparannukset sekä Sofianlehdon

A-taloon rakennettavat toimintakeskus, kehitysvammapoliklinikka ja lyhytaikaisyksikkö. Ressun lukion ja Aleksis Kiven peruskoulun perusparannusten rakentaminen alkaa tänä vuonna.

Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomien korjaustöiden 30 milj. euroa käytetään rakennusosien ja laitteiden ennakoihin korjauksiin, vaurioituneiden tilojen korjaamiseen, jotta tilat voitaisiin pitää käyttökunnossa ja välttää lisävaurioita, sekä välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä. Ennusteen mukaan kohdentamattomat määrärahat tullaan käyttämään kokonaisuudessaan.

Kaupungintalokorttelien kehittämisen määrärahaa jää käyttämättä 2 milj. euroa, koska osa kaupungintalokortteleiden korjauksista siirtyy vuodelle 2019. Merkittävimmät hankkeet ovat kaupungintalokorttelien 1. kerroksen liiketilojen muutostyöt sekä torikortteleiden julkisivuvalaistuksen uusiminen.

Katurakentamisen investointimäärärahojen käyttöennuste on 149 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat 160 milj. euroa muodostuvat talousarvion määrärahasta 143 milj. euroa ja edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneen määrärahan perustella myönnetystä ylitysoikeudesta 17 milj. euroa.

Katunäärärahoista on osoitettu 75 milj. euroa kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön. Määrärahojen käyttöennuste on 68 milj. euroa. Uudisrakentamisen määräraha 18 milj. euroa käytetään täysimääräisesti. Merkittävimmät uudisrakentamiskohteet ovat asuntotuotannon edellyttämä asuntorakentaminen Lautasaassa, Haagassa, Munkkiniemessä, Koskelan entisen sairaalan alueella, Maunulassa, Maatullinpuistossa, Tapulikaupungissa, Siltalanpuistossa, Mellunmäessä, Naulakalliossa, Kontulassa ja Vuosaassa. Meluesteen rakentaminen Itäväylälle Herttoniemessä Suunnittelijankadun ja Siilitien välillä jatkuu. Perusparannuksen 56 milj. euron määrärahasta ennustetaan käytettävän 48 milj. euroa. Merkittävimmät peruskorjauskohteet ovat Erottajan, Takkatien LP-alueen ja Schildtintalon peruskorjaus sekä ulkovalaistuksen saneeraus (ml. LED). Siltojen peruskorjauksen merkittävimmät kohteet ovat Vuosaarensilta, Herttoniemen radan silta, Koskelan risteysilta ja Latokartanontien silta kehä I yli. Päälysteiden uusinnan määräraha käytetään täysimääräisesti kuntokartoituksen mukaisiin kohteisiin eri puolilla kaupunkia. Joukkoliikenteen kehittämisen merkittävin kohde on Runkolinja 500 reitillä Munkivuoren ostoskeskus-Tukholmankatu-Reijolankatu. Muita kohteita ovat muutokset Aleksis Kivenkadulla ja Teollisuuskadulla sekä Herttoniemessä. Liikennejärjestelyjen 5 milj. euron määrärahasta jää käyttämättä noin 2 milj. euroa, koska Oulunkylän

liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen siirtyy vuodelle 2019. Merkittävimmät liikennejärjestelykohteet ovat erilaiset liittymä- ja suojatiejärjestelyt eri puolilla kaupunkia sekä Raide-Jokeriin liittyvät liikennejärjestelyjen suunnittelukohteet. Jalankulun ja pyöräilyn väylien määräraha 11 milj. euroa käytetään täysimääräisesti. Merkittävimmät jalankulun ja pyöräilyn väyläkohteet ovat Mechelininkatu, Tukholmankatu, Itäbaana Kulosaarensillalla ja Vuosaaren raittisilta.

Muut investoinnit –kohdassa on käytettävissä 2 milj. euroa, joka käytetään kokonaisuudessaan täytemaan lumen vastaanottoa paikkojen ja hiekkasiilojen perustamiseen sekä peruskorjaukseen. Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla käynnistetään Vanhanväylänpuiston tulvasuojauksen toteuttaminen, Pyörökivenpuiston tulvasuojauksen suunnittelu ja lisäksi muita pienempiä kohteita.

Projektialueilla käytettävissä olevista 82 milj. euron määrärahoista arvioidaan jäävän käyttämättä 2 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahden –alueella merkittävin kohde on keskustakirjasto Oodin ympäristön katujen toteuttaminen ja siihen arvioidaan käytettävän 5,0 milj. euroa, joka on 4 milj. euroa enemmän kuin alueelle on osoitettu. Lisatarve voidaan kattaa siirtämällä määrärahaa muilta projektialueilta. Länsisatamassa arvioidaan käytettävän kokonaisuudessaan talousarviossa olevat 10 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat Länsisatamankadun ja Salmisaarenkadun liikennejärjestelyt, Jätkäsaaren, Salmisaaren ja Telakkarannan katujen rakentaminen. Kalasatamassa ennustetaan käytettävän talousarvion mukaiset 15 milj. euroa kokonaisuudessaan. Merkittävimmät kohteet ovat Kalasataman keskuksen, Sörnäistenniemen, Verkkosaaren eteläosan ja Sompasaaren katujen toteuttaminen. Merkittävimmät kohteet ovat Länsisatamankadun ja Salmisaarenkadun liikennejärjestelyt sekä Jätkäsaaren, Salmisaaren ja Telakkarannan katujen rakentaminen. Kruunuvuorenrannan käytettävissä olevat 7 milj. euron määrärahat arvioidaan käytettävän kokonaan. Merkittävimmät Kruunuvuorenrannan kohteet ovat Haakoninlahti I eteläpuolisten katujen toteuttaminen ja Haakoninlahti II alueen suunnittelu. Projektialueeseen kuuluvan Itäväylän Herttoniemen liittymän urakka valmistuu tänä vuonna. Pasilan alueella on talousarviossa varattu 39 milj. euroa, joista arvioidaan jäävän käyttämättä 5 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat Ilmalassa Ilmantorin ja -kujan rakentaminen. Keski-Pasilan merkittävimmät kohteet ovat käynnissä olevien Veturitien eteläosan ja joukkoliikenneterminaalin ja Teollisuuskadun tunnelin urakoiden jatkaminen. Pohjois-Pasila on katusuunnitteluvaiheessa ja kadun rakentamisen käynnistämiseen syksyllä varaudutaan. Konepajan alueella rakennetaan itäosan

katuja. Kuninkaankolmiossa arvioidaan käytettävän 3 milj. euroa eli käyttämättä jää 1 milj. euroa. Honkasuon alueella käynnistetään länsiosan katujen toteutus. Kuninkaantammen alueella toteutetaan keskustan, etelärinteen ja Kuninkaankallion alueen katuja sekä hulevesijärjestelmää. Kruunusilttoihin on varattu 4 milj. euron määräraha, josta ennustetaan jäävän käyttämättä 2 milj. euroa. Määrärahalla jatketaan katu- ja siltasuunnittelua välillä Nihti-Kruunuvuori sekä yleissuunnittelua Hakaniemessä. Lisäksi käynnistetään Kaivokadun liikenne- ja yleissuunnittelu. Uusilla projektialueilla ja muussa täydennysrakentamisessa käytetään 3 milj. euroa, joka on 2 milj. euroa enemmän kuin alakohtaan on osoitettu. Määrärahalla jatketaan Laajasalon keskustan ja Tankovainion katujen toteutusta. Lisätarve voidaan kattaa muilta alueilta käyttämättä jäävillä katumäärärahoilla.

Liikenneviraston yhteishankkeisiin käytettävissä olevista 2 milj. euron määrärahoista arvioidaan käytettävän 1,5 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet ovat Kehä I:n Sepänmäen melusteen toteutuksen jatkaminen ja Tuusulanväylän vaihtopysäkkien toteuttaminen Yhdyskunnantien kohdalla.

Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamiseen käytettävissä olevat määrärahat ylitysoikeuksineen ovat yhteensä noin 25 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 21 milj. euroa.

Määrärahasta on osoitettu kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön puistojen sekä liikunta-alueiden uudisrakentamiseen ja peruskorjauksiin 20 milj. euroa, josta ennustetaan jäävän käyttämättä yhteensä 8 milj. euroa. Merkittävimpiä uudisrakentamisen kohteita ovat Maunulan koillisosan puistot, Tullivuoren eteläosan puistot ja Porolahden koira-aitaus. Peruskorjattavista puistoista merkittävimmät ovat Pyhän Laurin puiston koira-aitaus, Roineenpuisto, Tankovainion puisto ja Liinamaanpuisto. Suunnittelukohteista merkittävin on Kaisaniemenpuiston peruskorjauksen suunnittelun käynnistäminen. Merkittävimpiä liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden kohteita ovat Vuosaaren liikuntapuiston toteutuksen

jatkaminen, Paloheinän ulkoilualueen kuntoalueen ja lumetusjärjestelmän laajentaminen. Uusi tekonurmikenttä valmistuu Latokartanoon ja Kannelmäkeen sekä uusi tekojääkaukalo Laajasaloon. Liikuntapaikkoja ja -kenttiä peruskorjataan Tuomarikylässä, Käpylässä ja Myllypurossa. Lisäksi kunnostetaan ulkoilualueita, uimarantoja, venesatamia ja laitureita eri puolilla kaupunkia.

Projektialueille kaupunginhallituksen käytettäväksi on osoitettu vajaa 6 milj. euroa. Määrärahaa arvioidaan käytettävän runsaat 9 milj. euroa, joten määräraha ennustetaan ylittyvän 3,5 milj. eurolla. Kamppi-Töölönlahden alueella rakennetaan keskustakirjasto Oodin viereistä Makasiinipuistoa ja määrärahatarve on noin 3 milj. euroa suurempi kuin käytettävissä olevat määrärahat. Pasilan alueella jatketaan Konepajanpuiston toteutusta. Lisäksi suunnitellaan Keski-Pasilan ja Pohjois-Pasilan puistoja. Määrärahan tarve on vajaa 1 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa on osoitettu. Muilla projektialueilla käytettävissä olevat määrärahat käytetään kokonaan. Länsisataman alueella jatketaan Hyvääntoivonpuiston ja Saukonpaadenpuiston toteutusta. Jätkäsaaren liikuntapuiston toteutusta jatketaan. Kalasataman alueella jatketaan Kalasatamanpuiston toteutusta. Kruunuvuorenrannan alueella suunnitellaan Saaristofregatinpuistoa ja Stansvikin kartanopuistoa. Kuninkaankolmion puistojen määrärahalla toteutetaan Helene Schjerfbeckin puistoa. Projektialueiden ennustettu määrärahojen lisätarve edellyttää ylitysoikeutta tai että se katetaan määrärahasiirroin.

Arvopapereihin on käytettävissä ylitysoikeudet mukaan lukien 33 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 27 milj. euroa. Määrärahaa käytetään mm. kaupungin omistamien yhtiöiden pääomittamiseen. Lisäksi määrärahaa käytetään mm. Oulunkylässä sijaitsevien kiinteistöyhtiömuotoisten sotaveteraanitalojen luovuttamiseen kaupungille.

Lähiörahaston käytettävissä olevista 12 milj. eurosta arvioidaan käytettävän 5 milj. euroa.

Liite

**Helsingin kaupunkistrategian
2017–2021 mittarit ja
indikaattorit Q2 / 2018**

Kaupunkistrategian kaupunkitason mittarit

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 12.3.2018 (§ 153) hyväksyä kaupunkistrategian mittarit sekä merkitä tiedoksi seurattavat kansainväliset vertailut. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa.

Kaupunkitason strategiamittarit on luokiteltu strategian teemakokonaisuuksien Kestävän kasvun turvaaminen, Uudistuvat palvelut ja Vastuullinen taloudenpito mukaisesti. Kaupunkitason mittarit ovat pääosin kaupunkikokonaisuutta ja useamman toimialan yhteisiä tavoitteita ilmentäviä. Kaupunkitason mittareihin vaikuttaa usean toimialan toiminta tai ilmiöllä/asialla on yhtä toimialaa laajempaa merkitystä. Kaupunkitason mittarit kytkeytyvät strategiakauden talousarviovalmisteluun ja suuntaavat resursseja.

Kaupunkitasoisia mittareita on 49, joista 16 on kehitettäviä mittareita. Olemassa olevat mittarit perustuvat säännöllisesti saatavissa oleviin tutkimuksiin tai tilastoihin. Tämä mahdollistaa kehityksen

seurannan ja muutosten analysoinnin strategiakauden aikajänteellä, väestöryhmien ja alueiden välisten erojen vertailun sekä kansallisissa tutkimuksissa kansalliset vertailut. Kehitettävien mittareiden valmistelu organisoidaan projektiksi kanslian ja toimialojen toiminnan ja talouden suunnittelun yhteistyönä. Kehitettävillä mittareilla täydennetty mittarikokonaisuus viedään kaupunginhallituksen käsiteltäväksi alkuvuodesta 2019.

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunkistrategian hyväksymisen yhteydessä 27.9.2017, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa. Vaikka pääosa mittareista päivittyy kerran vuodessa tai harvemmin, kaikki mittarit raportoidaan neljä kertaa vuodessa.

Seuraavilla sivuilla on raportoitu olemassa olevien kaupunkitason strategiamittareiden arvot. Kerran vuodessa seurannan yhteydessä raportoidaan tarkemmin alueiden ja väestöryhmien välisiä kehityskulkuja niiden mittareiden osalta, joissa se on mahdollista.

Kestävän kasvun turvaaminen

Helsinki

Yleinen viihtyvyys ja turvallisuus

KOETTU TURVALLISUUS: Omalla asuinalueella liikkuminen viikonloppuitaisiin turvallista (2016)

77 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

KOETTU TERVEYS: Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (2015)

31,7 %

KOETTU ELÄMÄNLAATU: Elämänlaatunsa (WHOQOL-8) keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (2015)

55,2 %

Väestöryhmien ja alueiden väliset hyvinvointierot

TYÖTTÖMYYS JA PITKÄAIKAISTYÖTTÖMYYS:
Työttömyysaste (30.6.2018)

10,4 %

Pitkäaikaistyöttömyys (30.6.2018)

31,9 %

-3,9 %-yks.
alempi kuin
maaliskuun
lopussa

Kestävän kasvun turvaaminen

Helsinki

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret (2016)

6,6 %

-0,2 %-yks.
alempi kuin
2015

Ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet (2017)

4,0 %

Lasten ja nuorten osuus, joilla harrastus (2017)

4.-5.-luokkalaisten

86,0 %

8.-9.-luokkalaisten

91,4 %

Lasten ylipaino 4-vuotiaat (ISO-BMI 2017)

13,9 %

Lasten ja nuorten psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi (2017)

MIELIALAONGELMAT

4.-5.-luokkalaisten

13,6 %

8.-9.-luokkalaisten

13,7 %

Lukio

14,4 %

Ammattioppilaitos

13,0 %

YKSINÄISYYS

4.-5.-luokkalaisten

3,2 %

8.-9.-luokkalaisten

11,0 %

Lukio

11,0 %

Ammattioppilaitos

11,6 %

Liikkumisen edistäminen

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat (2017)

4.–5.-luokkalaisten

8.–9.-luokkalaisten

Lukion 1. ja 2.-luokkalaisten

Ammatillinen koulutus

Vapaa-ajan liikuntaa harrastavat vähintään 20-vuotta täyttäneet (2015)

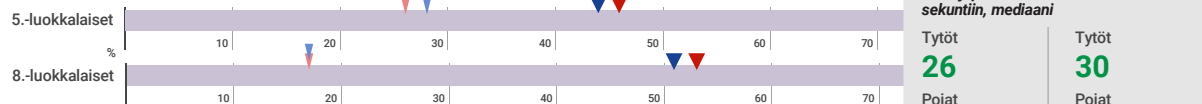
Kestävän kasvun turvaaminen

Liikkumisen edistäminen

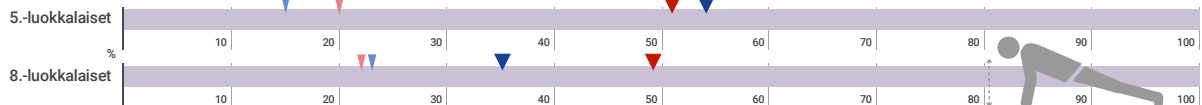
▼ Tytöt, alin viiteriymä ▼ Pojat, alin viiteriymä
▼ Tytöt, ylin viiteriymä ▼ Pojat, ylin viiteriymä

MOVE! FYYSINEN TOIMINTAKYKY

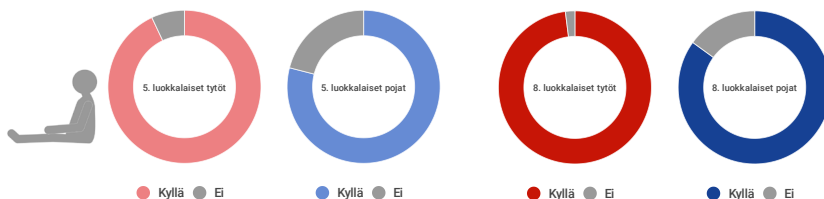
20 m viivajuoksu

Etunojapunnerrus

Alaselänojen
täysistunnassa

Tyttöjen ja poikien etunojapunnerruksen suoritus eroa toisistaan. Tytöt tekevät punnerrukset tukipisteinä polvet.

20 m viivajuoksu mediaani, min

5.-luokkalaisten 8.-luokkalaisten

Tytöt

4.30

5.26

Pojat

5.28

7.22

Etunojapunnerrusten määrä 60 sekuntiin, mediaani

Tytöt

26

30

Pojat

18

21

Ekologisesti kestävä kehitys

Helsingin kasvihuonekaasupäästöt (2016)

Kokonaispäästöt (CO₂-ekv.)

2 668 000 t

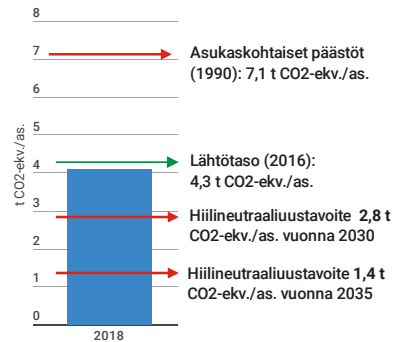
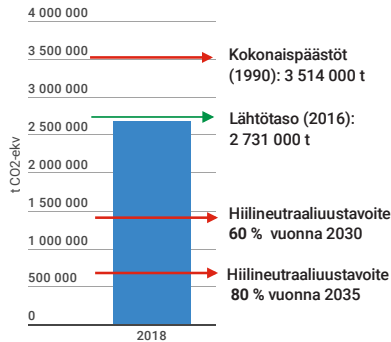
-63 000 t CO₂-ekv.
lähtötasoon (2016)
verrattuna

Asukaskohtaiset
(CO₂-ekv./as.)

4,1 t

-0,2 t CO₂-ekv./as.
lähtötasoon (2016)
verrattuna

Kestävän kasvun turvaaminen

Ekologisesti kestävä kehitys

Ilmanlaatu valituissa mittauspisteissä (2017)

MÄKELÄNKATU

NO₂ (µg/m³):

33

4 µg/m³
Vähemmän
kuin vuosi sitten

PM₁₀ (kpl/vuosi):

20

4 kpl/vuosi
Enemmän kuin
vuosi sitten

MANNERHEIMINTIE

NO₂ (µg/m³):

27

5 µg/m³
Vähemmän
kuin vuosi sitten

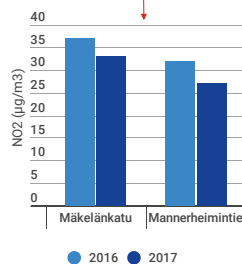
PM₁₀ (kpl/vuosi):

4

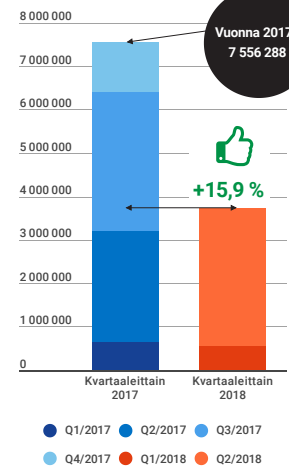

3 kpl/vuosi
Vähemmän
kuin vuosi sitten

Tavoite NO₂ ei ylitä 40 µg/m³
(EU-direktiivi 2024)

Pyöräliikenteen määrä
automaattilaskentapisteissä

Pyöräliikenteen määrä automaattilaskentapistettä 1.4.–30.6.2018

3 179 541

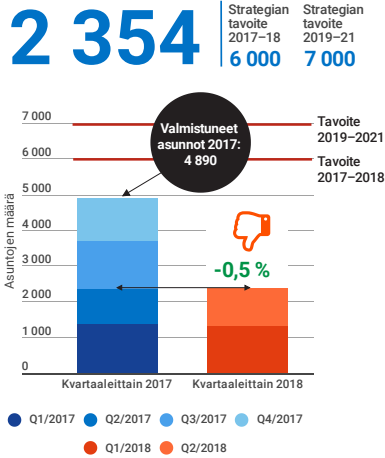
24 %
enemmän kuin
vuosi sitten
samaa aikaan

Kaupunkirakenteen toiminnallisuus

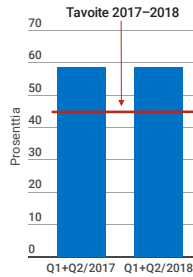
Valmistuneiden asuntojen määrä sekä hallinta- ja rahoitusmuoto (tammi-kesäkuu 2018)

Asuntojen määrä 1. ja 2. kvartaali 2018

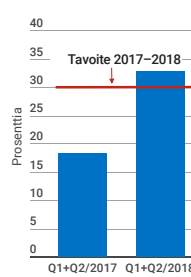
Säätämättömät omistus- ja vuokra-asunnot

58,4 % Strategian tavoite 2017-18: 45 %

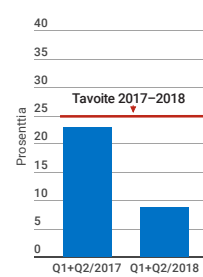
Välimuodon asuntoja

32,8 % Strategian tavoite 2017-18: 30 %

Ara-vuokra-asuntoja

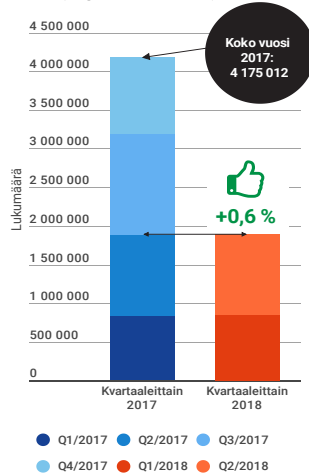
8,8 % Strategian tavoite 2017-18: 25 %

Kestävän kasvun turvaaminen

Elinvoimaisuus, matkailu

Yöymisten määrät 2017 ja 2018 (1. ja 2. kvartaali)

Tavoite: Matkailijoiden määrä lisääntyy samassa suhteessa kun Tukholmassa ja Kööpenhaminassa

Yöymisten määrän muutos 1. kvartaalilla edellisen vuoden 1. kvartaaliin verrattuna

Helsinki

2,1 % + 17 157

Tukholma

3,7 % + 65 543

Kööpenhamina

8,3 % + 123 819

Kongressien ja kongressivieraiden määrä (2017)

Kongressien määrä

367

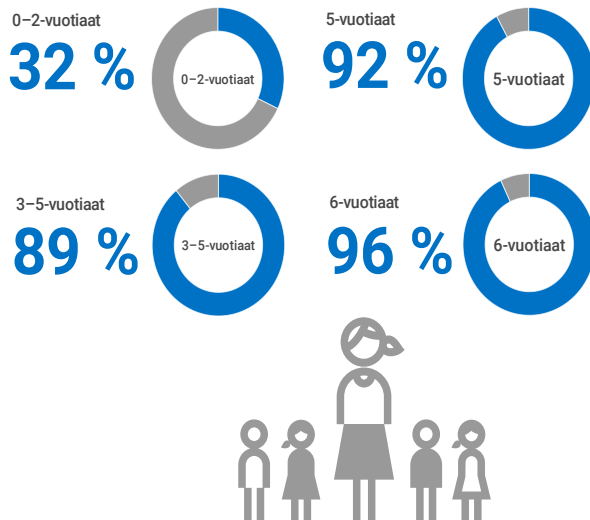
Kongressivieraat

71 734

Oppiminen, koulutus, oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste (2017)

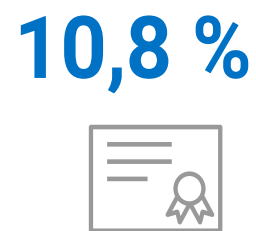
Lähikoulun valinneiden osuus (2017)

Lukioiden ylioppilas-kirjoitusten tulosten keskiarvo (2017)

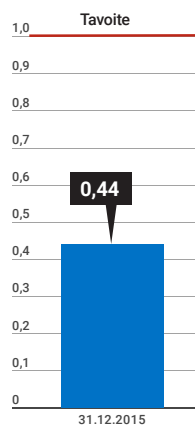

Vieraskielisten osuus Helsingin lukioista ylioppilaaksi valmistuneista (2016)

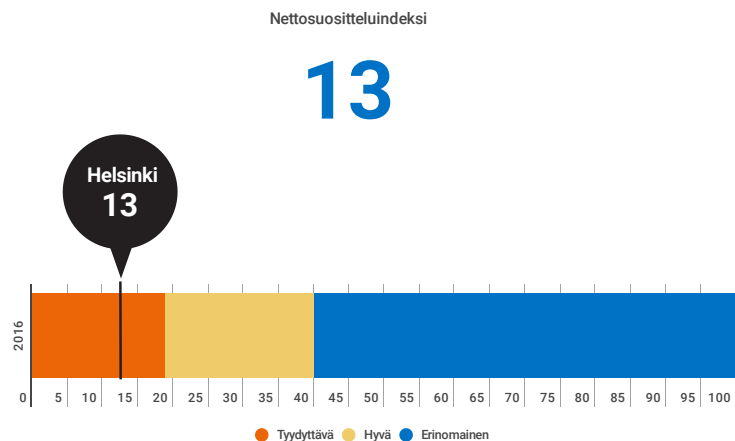

Yritystoiminta ja elinkeinoelämä

Helsinkiläisten yksityisen sektorin koko-aikaisten työpaikkojen määrän kasvu suhteessa asukasluvun kasvuun

Yritysten halukkuus suositella Helsinkiä sijaintipaikkana (2016)

Henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen

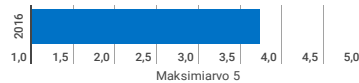
Henkilöstökokemus ja johtaminen (Kunta 10 -tutkimus 2016)

Muutokset työssä, ei vaikutusmahdollisuuksia

43,2 %

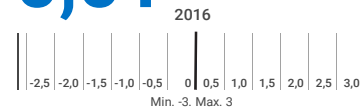
Sosiaalinen pääoma

3,73

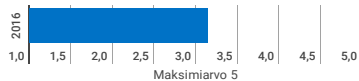
Muutokset työssä laatu

0,01

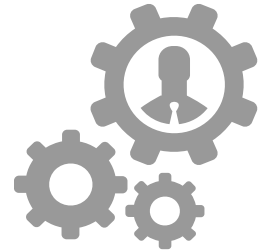
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus

3,14

Työn hallinta

3,65

Vastuullinen taloudenpito

Taloudellisesti kestävä kehitys

Taloudellinen kokonaistuottavuus (Talousarvio 2018)

3 885 254 000 €

Tavoite 0,5 %
vuotuinen kasvu

Investointien tulorahoitusprosentti
(vuosikate/investoinnit, Talousarvio 2018)

72,0 %

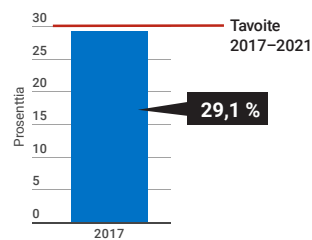
Työllisyysaste
(31.12.2017)

72,4 %

Lainakanta euroa/asukas
(Tilinpäätös 2017)

1 871

Yhteisöveron jako-osuus (2017)

Kassan riittävyys, päivää
(Tilinpäätös 2017)

99

Tavoite vähintään
50 päivää

Helsinki

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki

Postiosoite
PL 20
00099 Helsingin kaupunki

Puhelinvaihde 09 310 1641
kaupunginkanslia@hel.fi
hel.fi/kaupunginkanslia